

RESUM EXECUTIU

ESTUDI D'IMPACTE DEL CARNAVAL DE TERRA ENDINS DE TORELLÓ

Barcelona, 24 de juliol de 2017

**Diputació
Barcelona**

#DibaOberta

**Ajuntament
de Torelló**

Índex – Resum executiu

Presentació	1
Metodologia	4
<i>Bloc A. Identificació</i>	<i>8</i>
1. Identificació de l'esdeveniment	9
1.1. Identificació	9
1.2. Antecedents i situació actual	9
2. El públic participant	12
2.1. Tipus de participació	12
2.2. Assistència per activitats	13
3. Els organitzadors/promotors	14
3.1. Entitats públiques	14
3.2. Entitats privades	16
4. Àrea d'influència	18
<i>Bloc B. Anàlisi d'impacte per dimensions</i>	<i>19</i>
1. Impacte social	21
1.1. Grau de participació	22
1.2. Característiques sociològiques dels participants	24
1.3. Relacions entre els participants	27
1.4. Motivacions de la participació	28
1.5. Percepció de l'impacte social	29
2. Impacte cultural	33
2.1. Valor cultural	34
2.2. Hàbits culturals dels participants	37
2.3. Percepció de l'impacte cultural	38
3. Impacte ambiental i sobre la salut	42
3.1. Impacte ambiental i sobre la salut	43
3.2. Percepció de l'impacte ambiental i sobre la salut	44
4. Impacte econòmic	47
4.1. Impacte econòmic	48
4.2. Percepció de l'impacte econòmic	53
5. Impacte sobre la governança, l'organització i la comunicació	56
5.1. Governança, organització i comunicació	57
5.2. Percepció de l'impacte sobre la governança, l'organització i la comunicació	60
<i>Conclusions finals</i>	<i>61</i>
1. Consideracions finals sobre l'estudi dels impactes del Carnaval de Terra Endins de Torelló	62
2. Consideracions finals sobre la metodologia d'anàlisi dels impactes dels esdeveniments culturals	72
<i>Bibliografia i crèdits</i>	<i>73</i>
1. Bibliografia i fonts	74
2. Crèdits	76

PRESENTACIÓ

La realització d'aquest estudi sobre l'Impacte del Carnaval de Terra Endins de Torelló respon a la necessitat plantejada per l'Ajuntament de Torelló de tenir un coneixement més ampli i complet sobre la contribució d'aquest esdeveniment al municipi en termes de creativitat, cohesió social, identitat cultural, qualitat de vida i riquesa, entre d'altres. Per a fer-ho, l'Ajuntament de Torelló ha comptat amb el suport tècnic i l'assessorament al Centre d'Estudis i Recursos Culturals (CERC) de la Diputació de Barcelona.

Prèviament a la seva elaboració, el CERC va impulsar la realització del projecte "Metodologies per a l'estudi de l'impacte social d'esdeveniments culturals locals", una iniciativa que es va desenvolupar el 2016 amb la col·laboració d'Eurecat.

La realització d'aquest treball previ es justificà per la necessitat d'establir un marc metodològic actualitzat per a l'estudi de l'impacte social dels esdeveniments i activitats culturals a nivell local, amb la finalitat de fer un pas més en el contingut d'aquest tipus estudis. Més concretament, es tractava d'identificar, recopilar i analitzar les principals metodologies i models existents per a conèixer i mesurar l'impacte dels esdeveniments i activitats culturals sobre la societat i la cultura. Aquesta necessitat s'ha d'emmarcar en el fet que la majoria d'estudis que es realitzaven (i es realitzen) sobre l'impacte dels esdeveniments i les activitats culturals tendeixen a focalitzar-se en l'anàlisi de l'impacte econòmic.

D'aquest treball en resultà una proposta metodològica en la que s'integra l'anàlisi de diferents tipus d'impactes (social, cultural, econòmic, ambiental i organitzatiu) tot tractant d'establir un format estandarditzat i sistemàtic que en el futur hauria de permetre la seva aplicació a altres casos d'esdeveniments i activitats culturals locals i, per tant, la comparabilitat entre aquests.

Aquesta metodologia s'ha aplicat per primer cop, i com a prova pilot, per a l'estudi de l'impacte del Carnaval de Terra Endins de Torelló. Conseqüentment, amb l'elaboració d'aquest treball també es podrà valorar i avaluar la metodologia proposada de cara a la possible realització de nous estudis d'impacte d'esdeveniments culturals l'àmbit local en el futur.

Si bé el projecte complet s'ha realitzat entre els mesos de gener i maig de 2017, el treball de camp s'ha dut a terme de forma intensiva durant la setmana del Carnaval i les setmanes posteriors a l'esdeveniment. Aquest treball ha inclòs la realització d'enquestes, entrevistes i grups de discussió amb la participació dels diferents agents públics i privats que fan de promotors i organitzadors, així com també a la ciutadania, tant als actors i públic participant com al públic que no participa de l'esdeveniment, arribant a implicar a gairebé 500 persones.

El Carnaval de Terra Endins de Torelló és un dels més populars de Catalunya. Tot i la seva joventut, des de fa més de tres dècades aplega a milers de persones als carrers i places del municipi que assisteixen i participen d'un esdeveniment cultural de referència al territori. Així, el Carnaval ha assolit una gran capacitat d'atracció de visitants de la resta de la comarca i de Catalunya, així com una creixent projecció de la seva imatge més enllà de la pròpia àrea d'influència. També cal destacar que l'esdeveniment es produeix mitjançant una molt activa participació de la població resident en la seva celebració, i amb el ferm compromís de nombroses entitats i de l'ajuntament del municipi que col·laboren plegats en la seva organització.

A Torelló, el Carnaval s'estructura en diversos actes, dels quals cal destacar per la seva singularitat:

- El ritual del **Pullassu**, una cercavila lúdic-sexual-festiva on prenen protagonisme els personatges del Carnaval de Torelló: Margalef, Xapot, La Guita Tita, Fortiana, la Marrana, el Foc, el color de les banderes, el vi, els grallers, els malabars i la batucada;
- La nit de **Senyorettes i Homenots**, en què els homes es disfressen de noia i les dones d'homes, tot capgirant els tradicionals rols de gènere;
- La **Rua de Carnaval**, formada per entre vint i trenta carrosses i una gran quantitat de comparses que, vingudes des de diferents punts del territori proper, recorren els principals carrers de la població omplint de llum, color i música la nit de Torelló, i allargant-se a l'endemà amb una festa específica per als més petits, el Carnaval infantil;
- L'**Enterrament de la Sardina**, com a punt i final de la festa.

Aquest estudi presenta els resultats obtinguts del treball realitzat durant el Carnaval de Terra Endins de Torelló de 2017, i permet posar de relleu l'impacte mesurat des de diferents perspectives: socials, cultural, mediambiental, econòmic i organitzatiu o de governança.

Els continguts d'aquest treball s'han estructurat de la següent manera:

- **Bloc A. Identificació:** dades bàsiques de l'esdeveniment, del públic participant, dels organitzadors promotors i de l'àrea d'influència (el municipi de Torelló).
- **Bloc B. Anàlisi de l'impacte per dimensions:** social, cultural, ambiental i salut, econòmic i de governança, organització i comunicació.
- **Bloc C. Dades d'entorn:** informació específica de Torelló i de la Vall del Ges relativa a la demografia, l'economia, els serveis i recursos culturals, els serveis de comunicació, el transport i la mobilitat, els serveis de medi ambient, sanitaris i de salut, i de seguretat.
- **Conclusions finals.**
- **Annexos:** llista d'entitats i persones participants, formularis emprats per a les enquestes, entrevistes i per a recollir altra informació, resultats de la consulta a la població i a informadors qualificats, i subtaules de l'anàlisi d'impacte.
- **Bibliografia i crèdits.**

En aquest resum executiu tan sols es presenten els punts més rellevants dels Blocs A i B, les Conclusions finals i la Bibliografia i crèdits.

La complexitat i diversitat de qüestions que fan referència a l'impacte d'un esdeveniment com el Carnaval de Torelló sobre les múltiples dimensions considerades (social, cultural, ambiental i salut, econòmic i de governança, organització i comunicació), ha requerit determinar els temes d'interès preferent segons les dades i els recursos disponibles, fet que determina l'abast i les limitacions del treball que a continuació es presenta.

METODOLOGIA

L'estudi s'ha desenvolupat en 5 fases:

Fase 1 Planificació

S'ha adaptat la metodologia i l'estructura de treball proposada en el document previ *"Metodologies per a l'estudi de l'impacte social d'esdeveniments i activitats culturals"*, realitzat per la Fundació Eurecat el 2016, per a l'estudi del Carnaval de Terra Endins de Torelló.

Amb aquest marc de referència, que defineix l'estudi mitjançant l'anàlisi de 5 dimensions (social, cultural, ambiental, econòmica i organitzativa) s'han planificat les fases de treball i les tasques a realitzar en cada etapa.

Durant la fase de planificació s'han definit:

- **Requeriments:** juntament amb els responsables de Cultura de l'Ajuntament de Torelló i tècnics del CERC per establir objectius, prioritats, criteris d'actuació, delimitació de l'objecte d'estudi i qüestions d'organització i logística.
- **Àmbit d'estudi i agents implicats:** delimitació de l'objecte d'estudi i elaboració de llistats amb els noms dels agents que intervenen en l'esdeveniment (Ajuntament, entitats i associacions, ciutadans,...) per tal d'organitzar el treball de camp i la recollida d'informació i dades.
- **Àrea d'influència:** delimitació territorial de l'objecte d'estudi i de l'abast de la cerca de dades d'entorn.
- **Metodologia i disseny de materials per al treball de camp:** planificació dels materials que es precisen per al treball de camp, la recollida de dades i l'anàlisi.
- **Calendari i pla de treball.**

Fase 2 Disseny metodològic i de materials

En base a la metodologia definida s'han elaborat els diversos materials i documents que han de permetre recollir la informació i les dades, i facilitar-ne posteriorment el tractament.

Cada material dissenyat i elaborat es dirigeix a un perfil de públic determinat i amb uns objectius específics:

- **Disseny de formularis d'enquestes:** s'han elaborat dos tipus de formularis, un per a l'enquesta presencial adreçat a les persones que assisteixen al Carnaval de Torelló (principalment de fora de Torelló) i un altre formulari per efectuar telefònicament adreçat als ciutadans de Torelló, on també s'ha incidit en la recollida de dades de les persones que no assisteixen a l'esdeveniment (el que hem anomenat no-participants) [Vegeu Annex 2].
- **Disseny dels formularis per als grups de discussió:** s'han elaborat 9 formularis diferents per a la conducció, dinamització i recollida de dades de les sessions amb els diversos agents públics i privats locals [Vegeu Annex 3].
- **Formulari Fitxa informativa i dades de l'entorn:** adreçat a l'Ajuntament de Torelló per ser complimentat [Vegeu Annex 4].
- **Guia per al treball de camp:** formulari per al buidat de notes que s'ha emprat durant el treball presencial etnogràfic en els diferents actes del Carnaval, per part de l'equip tècnic del projecte.

Fase 3

Treball de camp i recollida d'informació

Des de l'inici dels treballs s'ha realitzat una tasca intensiva de recollida de dades i informació procedent de diverses fonts, entre les quals cal destacar:

- **Diagnosi enfocada:** recollida d'informació i anàlisi diagnòstica del Carnaval de Torelló (dades històriques, descripcions, recursos culturals del territori, població, serveis i infraestructura, etc.).
- **Informació facilitada per l'Ajuntament de Torelló:** Història i descripció de l'esdeveniment; Pressupostos municipals i d'altres agents locals implicats (entitats organitzadores, colles,...); Materials de comunicació; Accions de la campanya de sensibilització; Llistat d'entitats; Memòria d'activitats del Carnaval; etc.
- **Treball de camp durant l'esdeveniment:** assistència i treball etnogràfic als diferents actes que conformen el Carnaval de Torelló (presentació i proclamació del Rei Carnestoltes, el Pullassu, les Senyorettes i Homenots, la Rua...).
- **Realització d'enquestes:** s'han realitzat 201 enquestes presencials (bàsicament a no residents) i 210 enquestes telefòniques (a residents)

segons una mostra i quotes prèviament acordades amb l'Ajuntament de Torelló i el CERC. Per a la realització de les enquestes s'ha comptat amb la col·laboració d'una empresa especialitzada en l'elaboració i execució d'enquestes i el tractament de dades.

També s'ha passat a totes les associacions carrossaires (21) una enquesta elaborada per part del Tècnic de Carnaval, havent obtingut un resultat de 8 enquestes respostes.

- **Realització i dinamització de grups de discussió i entrevistes:** s'han organitzat i realitzat 10 sessions de treball i debat amb les diversos agents implicats en el Carnaval de Torelló. Gràcies a aquestes sessions, durant les quals s'ha aplicat una metodologia inspirada en la Delphi, hi ha participat 62 persones, la major part de les quals estan directament relacionades amb la promoció, l'organització i la participació en les diverses activitats:
 - *Sessió 1. Entitats organitzadores fins el 2016 Associació promotora sortint* (PIOC, Associació Deixebles de Sant Feliu, Pullassu, Ajuntament de Torelló)
 - *Sessió 2. Visió territorial* (Ajuntament de Torelló, Ajuntament de Sant Vicens de Torelló, Ajuntament de Manlleu, Ajuntament de Roda de Ter).
 - *Sessió 3. Associacions no participants* (Ghanesos de Torelló, Coral Cervià, Festival de Cinema de Muntanya).
 - *Sessió 4. Àmbit educatiu* (Escola Lloriana, Escola Josep Mª Xandri, Escola Dr. Fortià Solà, Escola Vall del Ges, Institut Marta Mata, Institut Cirviànum, Llar d'infants Blancaneus, Col·legi Sagrats Cors, Escola Rocaprevera).
 - *Sessió 5. Valoració simbòlica* (d'artesans, músics, experts en patrimoni cultural i creativitat, responsables d'entitats organitzadores, ...).
 - *Sessió 6. Taula Carnaval A* (ACTE, Ajuntament de Torelló, Pullassu, entitats, colla carrossaire Els Crillats, colla carrossaire Els Enlletats, Comparsa Amics i Parents).
 - *Sessió 7. Taula Carnaval B* (Ajuntament de Torelló: Pla de Barris, Infraestructures i Manteniment, Benestar Social i Salut Pública, Policia Local, Comerç i Turisme, Joventut, Igualtat, Cultura).

- *Sessió 8. Taula A2* (Associació Deixebles de Sant Feliu, Pullasu, ACTE-Ball, Ajuntament de Torelló).
- *Sessió 9. Carnaval de la gent gran* (Casal Cívic Torelló, Casal de la Gent Gran).
- *Sessió 10. Comerç i turisme* (Font-natura, Anna Bioestètica, Bar Frankfurt Munich).

Les entitats i persones esmentades a cada sessió són les que van participar-hi. No es dóna referència de les entitats o persones que, tot i haver estat convocades, no van poder-hi assistir. En aquest sentit, s'observà una feble resposta a la convocatòria de la sessió 10.

- **Dossier de premsa:** buidat de la premsa local i nacional, i recompte de les aparicions en els mitjans de televisió i les xarxes socials, amb la col·laboració del CERC.

Fase 4 **Anàlisi i explotació de dades**

Totes les dades recopilades, tant de fonts primàries com secundàries, han estat buidades i analitzades per tal d'extreure'n resultats i conclusions que formen part de l'informe tècnic final.

En els Annexos 2 i 3 es presenten els formularis emprats per a l'elaboració de les consultes realitzades (a la població i als experts/informadors qualificats), i als Annexos 5 i 6 els resultats d'aquestes consultes (amb indicació de les característiques de les mostres corresponents).

Fase 5 **Redacció de l'informe tècnic**

L'informe tècnic final presenta els principals resultats obtinguts de l'estudi d'impacte.

Durant totes les fases de treball ha estat clau la col·laboració de l'Ajuntament de Torelló, especialment d'en Blai Marginedas i en Pep Tines, i del suport del CERC de la Diputació de Barcelona, gràcies a la participació de l'Aina Roig i la Marga Julià.

BLOC A. IDENTIFICACIÓ

1. IDENTIFICACIÓ DE L'ESDEVENIMENT

1.1. Identificació

Nom de l'activitat/esdeveniment:	Carnaval de Terra Endins
Lloc de celebració:	Torelló
Calendari de celebració:	Gener a març (variable)
Tipus d'esdeveniment:	Festa de carnaval
Descripció bàsica:	Actes diversos que comencen amb la presentació i l'assalt al ple una setmana abans del Carnaval, segueixen Dijous Llarder amb el Pullassu, el divendres amb les Senyorettes i Homenots, i la culminació és el dissabte amb la rua de carrosses i comparses. A la festa també hi ha el carnaval infantil i el carnaval de la gent gran, i acaba el Dimecres de Cendra amb l'Enterrament de la Sardina.
Any d'inici de l'activitat:	1978
Any de l'estudi d'impacte:	2017

1.2. Antecedents i situació actual

1.2.1. Antecedents i cronologia

<p>Carnaval històric (des de les primeres referències i fins a 1978)</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Finals segle XIX: Torelló és una vila industrial i el Carnaval és seguit pels treballadors de les fàbriques. Destaquen el Ball de Gitanes, el Ball de la Post i el Ball del Porró (carro amb la bota de vi). El sermó satíric tenia connotacions polítiques i també eròtiques. 1910, primer programa de mà.▪ Inicis 1900-1935: Disposicions i restriccions a la població (portar màscares i vestits ofensius per a l'església o les autoritats, cantar, estar a les tavernes...). L'acte principal és el ball de dansa i els balls organitzats per les entitats. El 1927 hi ha referències de la celebració d'una rua pel centre de Torelló. Als anys 1930 es fa el ball l'Esquerrana, entre d'altres.▪ 1936-1939 (Guerra Civil): Algunes entitats organitzen balls, concerts, teatre i altres activitats per recollir fons per als ferits, els menjadors infantils, etc.▪ 1940-1977: Durant la dictadura les disfresses estan prohibides fins als anys 1950, que es comencen a organitzar de nou balls de Carnaval.

Carnaval modern (des del 1978 fins avui)

- Després de la mort de Franco la represa de la festa va ser lenta. El 1977 un grup de joves comencen a sortir al carrer amb disfresses i música, en el que es considera l'antecedent més clar del Carnaval modern.
- 1978 - Primera edició del Carnaval de Terra Endins. Se celebra un passa-carrers, organitzat per un grup de joves i amb la participació de l'orquestra Balaguer. D'aquesta desfilada, amb la burra i la bóta de moscatell, acabarà sorgint la Rua del dissabte de Carnaval.
- 1982 - Gran salt. Creació del jurat per al premi de carrosses, encàrrec de la portada del llibret i cartell (primer cartell), inici de la desfilada i la concentració al barri de Montserrat, i millora de la difusió més enllà de l'àmbit comarcal.
- 1984 - Primera festa de les Senyoretetes, divendres al vespre, organitzada per una colla de joves que van sortir disfressats de dona.
- 1987 - Inici del joc Polyphilo (posar una pilota gegant dins d'una porteria).
- 1988 - Primer Carnaval Infantil i Rua infantil el diumenge a la tarda.
- 1989 - Es treu el Polyphilo del Carnaval i es passa a la Festa Major. Canvis en el jurat del Carnaval, en una aposta per incorporar figures mediàtiques.
- 1991 - Aparició dels caça disfresses (descobrir millors disfresses), patrocinat pel 9 Nou.
- 1992 - Aparició del carrer del sexe a la festa de Senyoretetes, i allargament de la Rua.
- 1994 - Primer Carnaval de la Gent Gran i primer Enterrament de la Sardina.
- 1995 - Aparició de la Nit de Bruixes (germen del Pullassu).
- 1996 - Les Senyoretetes bat el rècord de 1.118 senyoretetes. L'Enterrament de la Sardina passa a dimecres (abans era el dimarts).
- 1997 - Inici del Pullassu, festa i ritual creats per un grup de joves i que actualment s'ha convertit en un dels actes singulars del Carnaval de Terra Endins. El 2001 el ritual passa de l'escenari a celebrar-se al carrer, i els elements del bestiar van creixent fins als gegants actuals. Proposta del Mercat de disfresses usades, que finalitza el 2001.
- 1999 - Eliminació de les comparses i pas de la diferenciació entre les Carrosses A i les Carrosses B segons la seva dimensió (amplada i allargada).
- 2001 - Fi del Mercat de Disfresses Usades.
- 2007 - Establiment d'una nova figura del Rei Carnestoltes; la persona canvia cada any. Primera celebració de la Festa Hortera (fora del programa oficial).
- 2008 - L'Ajuntament de Torelló posa a disposició dels carrossaires noves naus del polígon Matabosch i de l'antiga nau de Cata d'acord amb els respectius propietaris
- 2008 - Pullassu X+1 (Onzè aniversari) i aparició dels capgrossos del Pullassu i Fortiana la Marrana.
- 2009 - S'incorporen les dones a la festa de les Senyoretetes, que es converteix en Senyoretetes i Homenots.
- 2012 - Nou recorregut de la Rua de Carnaval.
- 2013 - Primera presentació del Carnaval amb format teatral al Teatre Cirvianum.
- 2016 - Dissolució de PIOC (Promocions i Organitzacions Culturals).
- 2017 - ACTE (Associació Carnaval de Terra Endins), nous organitzadors de la festa i primer Tour Reial a les escoles. L'Ajuntament contracta un tècnic destinat específicament a coordinar els serveis municipals relacionats amb l'esdeveniment

Actualment és un Carnaval de referència a Catalunya i molt especialment a les comarques d'Osona i el Ripollès (d'on procedeixen la major part de les carrosses participants que no són originàries del mateix municipi de Torelló).

1.2.2. Situació actual

El Carnaval de Terra de Terra Endins actualment és un esdeveniment que integra diferents actes dins el programa oficial:

- Presentació del Carnaval, elecció del Rei Carnestoltes i proclamació de la República de la Barrila. Aquesta festa ha evolucionat des de l'assalt al ple de l'Ajuntament fins a la realització d'una representació teatral que integra organitzadors, protagonistes i membres del consistori.
- Carnaval a les escoles, amb la visita del Rei Carnestoltes i ball.
- Festa Hortera, festa de disfresses extravagants.
- Sorteig de la Rua per establir l'ordre de sortida de les carrosses.
- Carnaval de la Gent gran (Dijous Gras), dinar/berenar i ball als casals de gent gran de la Vall del Ges.
- Pullassu (Dijous Gras), cercavila i ritual lúdic-festiu-sexual.
- Senyorettes i Homenots (divendres), cercavila de joves disfressats que canvien de gènere per una nit i desfilen per una passarel·la.
- Rua de Carnaval (dissabte), desfilada de carrosses i comparses pels carrers de Torelló, havent-hi un jurat que a partir de certs criteris predeterminats valora la qualitat de les carrosses.
- Terra Endins Festival, ball a les carpes instal·lades a la zona esportiva, on també es lliuren els premis de les carrosses.
- Carnaval infantil, festa per a famílies i nens a la zona esportiva.
- Enterrament de la Sardina (Dimecres de Cendra), vetlla del Rei Carnestoltes difunt, seguici fúnebre, incineració i sardinada popular.

Actualment els organitzadors/promotors de l'esdeveniment estan treballant per integrar tots els actes sota un mateix relat que els doni unitat.

2. EL PÚBLIC PARTICIPANT

2.1 Tipus de participació

Acte / activitat (dins del programa oficial)	Tipus de participació
Presentació del Carnaval	Assistència a representació teatral (públic espectador)
Carnaval a les escoles	Recepció del Rei Carnestoltes + participació en el ball
Festa Hortera	Participació en la festa + ball
Sorteig de la Rua	Assistència a sorteig (públic espectador)
Carnaval de la Gent Gran (casals de la Vall del Ges)	Participació en la festa de disfresses + ball
Pullassu	Participació en el ritual + públic espectador
Senyorettes i Homenots	Participació en la festa de disfresses, desfilada i ball + públic espectador
Rua de Carnaval	Participació en la desfilada de carrosses i comparses + públic espectador
Terra Endins Festival – Ball	Participació en la festa + ball
Carnaval infantil	Participació en la festa de disfresses + assistència a espectacle infantil
Enterrament de la Sardina	Participació en el seguici + sardinada popular
Exposició de cartells	Visita a l'exposició

Acte / activitat (fora de programa)	Tipus de participació
Xupar de Gats	Participació en el sopar de disfresses + concurs de menjar flams
Cursa de Carnaval	Participació en la cursa
Tallers de Carnaval	Participació en els tallers

2.2. Assistència per activitats

Acte / activitat (dins del programa oficial)	Nombre d'assistents (estimació) *
Presentació del Carnaval	500
Carnaval a les escoles	2.000
Festa Hortera	600
Sorteig de la Rua	80
Carnaval de la Gent Gran (casals de la Vall del Ges)	370
Pullassu	1.250
Senyoretetes i Homenots	3.000
Rua de Carnaval – Públic assistent	20.000 – 30.000
Rua de Carnaval – Participants carrossaires	3.053
Terra Endins Festival – Ball	4.000
Carnaval infantil	300-400
Enterrament de la Sardina	200-300

Acte / activitat (altres activitats)	Nombre d'assistents (estimació)
Exposició de cartells	-
Campanya de prevenció <i>“Per Carnaval tot s’hi val? Passa-t’ho bé sense passar-te”</i>	-

Acte / activitat (fora del programa oficial)	Nombre d'assistents (estimació)
Xupar de Gats	20
Cursa de Carnaval	50
Tallers de Carnaval (biblioteca)	11

* Estimacions recollides a les consultes realitzades a experts durant el treball de camp realitzat entre febrer i març de 2017.

3. EL ORGANITZADORS/PROMOTORS

3.1. Entitats públiques

Organisme / entitat:	Ajuntament de Torelló
Descripció:	Institució local que té per funció el govern i l'administració dels interessos del veïnat del municipi.
Funcions en relació al Carnaval, per departaments:	
<ul style="list-style-type: none">▪ Cultura:<ul style="list-style-type: none">○ Tècnic Coordinador del Carnaval.○ Suport a les Entitats que organitzen el Carnaval (cessió d'espais de l'Hotel d'Entitats perquè es puguin reunir les entitats, el Teatre Cirvianum per la presentació i l'Enterro de la Sardina, l'edifici de la Biblioteca per les entitats i la campanya de prevenció...).○ Co-gestió del garatge on es guarden els elements del Pullassu o la Nau de carrossaires (Can Cata).○ Gestió de les instàncies d'activitats culturals del Carnaval de Torelló.○ Comunicació i difusió.○ Subvencions a les entitats organitzadores per celebrar el Carnaval.▪ Seguretat ciutadana i mobilitat:<ul style="list-style-type: none">○ Gestió de la Policia Local.○ Pla de mobilitat.○ Coordinació de les emergències.○ Restriccions tràfic.○ Coordinació amb els altres cossos de seguretat (Mossos, Bombers, Protecció Civil, SEM, Ambulàncies, CatSalut...).○ Visites a les escoles durant la campanya de prevenció.▪ Obres i serveis:<ul style="list-style-type: none">○ Gestió de les infraestructures necessàries.○ Gestió de la Brigada Municipal (munten escenaris de tots els actes, revisió instal·lació elèctrica, preparació escomeses...).○ Gestió dels serveis de neteja.○ Es fan càrrec d'una part del manteniment de la Nau de carrossaires.▪ Pla de Barris i Joventut:<ul style="list-style-type: none">○ Campanya "Per Carnaval tot s'hi val?", per a la prevenció del consum de drogues i contra la violència de gènere.○ Servei de Busos Nits a nivell comarcal.▪ Esports:<ul style="list-style-type: none">○ Gestió dels espais de la Zona Esportiva (Ball i Carnaval Infantil).○ Gestió dels servei de neteja del Pavelló Municipal i la Carpa Municipal.○ Cessió dels vestuaris del Camp del Montserratí, a prop de l'inici de la Rua, per poder reunir les colles carrossaires en cas de pluja.▪ Ensenyament:<ul style="list-style-type: none">○ Activitats relacionades amb el Carnaval als centres educatius.▪ Alcaldia:<ul style="list-style-type: none">○ Supervisió del treball de les diferents regidories i suport econòmic per la rua.	

Organisme / entitat:	Consell Comarcal d'Osona
Descripció:	Entitat que dóna suport a la difusió de tots aquells elements, actes i manifestacions culturals que tenen un àmbit supramunicipal, com el Carnaval de Terra Endins de Torelló.
<p>Funcions en relació al Carnaval:</p> <p>La seva aportació es materialitza, entre d'altres, en l'organització i gestió del servei de BusNit que permet l'assistència al Carnaval de joves procedents de poblacions de tota la comarca la nit de la Rua de Carnaval.</p>	

3.2. Entitats privades

Organisme / entitat:	Associació Carnaval Terra Endins - ACTE
Descripció:	Entitat que es dedica a l'organització del Carnaval de Terra Endins de Torelló. Han agafat el relleu de l'entitat que organitzava fins el 2016, PIOC. Actualment té 15 socis.
Funcions en relació al Carnaval:	<p>El nucli de l'entitat, junt amb el tècnic del Carnaval, gestionen de forma directa (amb ajut de voluntaris) la Presentació, el Carnaval a les Escoles, el Sorteig de la Rua, la Rua, el Terra Endins Festival, el Carnaval Infantil o l'Enterrament de la Sardina. També participen en la comunicació i la publicitat del Carnaval de Terra Endins.</p> <p>Organització i gestió dels actes i la programació general del Carnaval de Terra Endins.</p>

Organisme / entitat:	Associació Cultural Deixebles de Sant Feliu
Descripció:	Entitat que organitza la Festa Hortera, el Pullassu i les Senyorettes i Homenots. L'Associació també organitza diversos actes durant la Festa Major de Torelló (el poliphilo, el cutringter, el voleiplatja, el karronkhan, la porronada, el Ball de Verds o el rimini). Entitat registrada el 1997. Actualment té 320 socis.
Funcions en relació al Carnaval:	<p>Organització i gestió d'alguns dels actes principals del Carnaval de Terra Endins, com el Pullassu i les Senyorettes i Homenots.</p>

A banda d'aquestes entitats, cal destacar altres entitats (com les que intervenen en els actes del Pullassu) que, amb la seva participació, també col·laboren en les tasques d'organització de diversos actes del Carnaval.

Per una banda, hi ha les 21 [associacions i colles carrossaires](#), que aquesta edició 2017 han participat a la Rua de Carnaval, aplegant a 3.053 persones (2.022 de Torelló) i que provenen de diverses poblacions de l'entorn:

- Associació carrossaire Els Grillats (Torelló)
- Associació cultural Un Diumenge Qualsevol (Torelló)
- Associació Tres Quarts de Quinze (Torelló)
- Colla Carrossaire Pescallunes & Mamats (Torelló)
- Colla carrossaire Embaukat's (Torelló)
- Colla carrossaire Colla Descolla (Torelló)
- Colla carrossaire Colla de la Joanot (Torelló)
- Colla carrossaire D'Mames & D'Papes (Torelló)
- Colla carrossaire Triquinyolis (Torelló)
- Colla carrossaire Etilika XXI (Torelló)
- Colla carrossaire Colla Caos (Torelló)
- Colla carrossaire Hordes HSP (Sant Pere de Torelló)
- Colla carrossaire Els Enlletats (Sant Vicenç de Torelló)
- Colla carrossaire Els Chiruques (Sant Vicenç de Torelló)
- Colla carrossaire Els Picats de Borgonyà (Borgonyà)
- Colla carrossaire Els Tronerres (Taradell)
- Colla carrossaire Amics i Parents (Centelles)
- Colla carrossaire Purgatori Parade (Centelles)
- Colla carrossaire Epoetaiái (Centelles)
- Colla carrossaire Marrinxos (Olot)

Per altra banda, [altres entitats participen puntualment](#) en un dels actes del Carnaval, el Pullassu:

- Coral Lloriana de Sant Vicenç de Torelló: Canten els temes del ritual tot acompanyant els músics.
- Els Diables del Ges: Acompanyen la cercavila i participen també del ritual.
- Associació Dansaires de la Vall del Ges: S'encarreguen del ball dels capgrossos i ajuden en l'assaig del ball de l'aparellament.
- A.E. Comte Jofre i Verge de Rocaprevera: La unitat de pares i mares preparen els entrepans i es serveixen a la barra.

4. ÀREA D'INFLUÈNCIA

Els diferents actes i activitats que conformen el Carnaval de Terra Endins es realitzen al municipi de [Torelló \(13.877 hab. 2016\)](#), que és l'àrea d'influència per a la determinació de l'impacte econòmic.

En l'àmbit social i cultural, cal ampliar l'àmbit territorial als municipis que conformen la [Vall del Ges](#): Torelló, Sant Vicenç de Torelló i Sant Pere de Torelló (vegeu més informació a Bloc C. Dades d'entorn)

BLOC B. ANÀLISI D'IMPACTE PER DIMENSIONS

Nota:

Quan no s'indica cap font d'informació a les Taules, les dades provenen de les enquestes realitzades a visitants i residents sobre el Carnaval, o bé a informadors qualificats (2017)

Seguidament es presenten els resultats de l'estudi realitzat sobre l'impacte del Carnaval de Torelló. Aquest treball té per objectiu analitzar i avaluar els efectes que la celebració de l'esdeveniment ha tingut sobre la societat, la cultura, el medi ambient i la salut, l'economia i la governança, l'organització i la comunicació a l'àrea del municipi.

Més concretament, aquesta anàlisi s'ha estructurat en els següents apartats:

- **Impacte social:** Grau de participació, Característiques sociològiques dels participants, Relacions entre els participants, Motivacions de la participació i Percepció de l'impacte social.
- **Impacte cultural:** Valor cultural, Hàbits culturals dels participants i Percepció de l'impacte cultural.
- **Impacte ambiental i sobre la salut:** Impacte ambiental i sobre la salut i Percepció de l'impacte ambiental i sobre la salut.
- **Impacte econòmic:** Impacte econòmic i Percepció de l'impacte econòmic.
- **Impacte sobre la governança, l'organització i la comunicació:** Governança, organització i comunicació i Percepció de l'impacte sobre la governança, l'organització i la comunicació.

El contingut de cadascun d'aquests punts es presenta segons la següent estructura:

- **Informació bàsica i variables clau:** es compilen les dades i observacions clau obtingudes per a cadascun dels punts objecte del treball.
- **Principals conclusions i indicadors de síntesi:** es presenten de manera sintètica els resultats més destacables de l'anàlisi realitzada.

Aquestes dades s'han elaborat segons la Metodologia presentada a l'inici d'aquest document. Específicament, en la interpretació de la informació continguda cal tenir en compte les característiques de les mostres elaborades en les diferents enquestes realitzades (que s'especifiquen a l'Annex 5.1. del document complet). Així mateix, i atès l'ampli abast de l'objecte estudi i de les qüestions plantejades, cal assenyalar que el treball s'ha realitzat tot tractant de generar el màxim coneixement a partir de la informació i dels recursos disponibles.

Per últim, indicar que a l'Annex 7 també hi ha 3 subtaules (d'impacte social i d'impacte econòmic) es detallen certes informacions i estimacions elaborades per al present estudi, el contingut de les quals també és d'interès per a una lectura en profunditat del treball realitzat.

1. IMPACTE SOCIAL

Aquest apartat té per objecte conèixer els efectes que el Carnaval de Torelló té sobre la societat (la població resident i els visitants).

En concret, es tracten les següents qüestions:

1. **Grau de participació:** que conté dades bàsiques de l'esdeveniment com la quantitat de participants, la seva procedència i la freqüència de participació.
2. **Característiques sociològiques dels participants:** edat, gènere i altres (estudis, lloc de naixement, i situació laboral).
3. **Les relacions entre els participants:** visitants i residents.
4. **Les motivacions de la participació:** tant dels participants al Carnaval (residents i visitants) i com dels no participants (residents).
5. **La percepció de l'impacte social:** per part dels participants, dels no participants, i dels informadors qualificats consultats.

1.1. Grau de participació

Aquest primer apartat sobre l'impacte social s'ha estructurat en els 3 blocs següents:

- A. Grau de participació i procedència
- B. Tipus de Participació
- C. Freqüència de participació

Principals conclusions i indicadors de síntesi

A. Grau de participació i procedència

Principals conclusions

- S'assoleix una elevada participació, estimada en 22.000 persones, que representen 1,59 vegades la població resident.
- Hi ha una elevada quota de participació de la població resident (65,6% del total).
- S'assoleix una molt forta projecció comarcal de l'esdeveniment: al voltant del 80% dels participants són d'Osona (inclosos els residents de Torelló).

	Nombre estimat de participants
Residents Torelló	9.100
Visitants	12.900
Resta Vall del Ges	2.900
Resta Osona	5.900
Resta Catalunya/Espanya/altres	4.100
Total	22.000

	Índex de participació / població resident
Total participants / habitant (resident de Torelló)	1,59 participants / habitant
Total visitants / habitant (resident de Torelló)	0,93 visitants / habitant

Valor = 1 → Total (participants o visitants) = Població total de Torelló
Valor < 1 → Total (participants o visitants) < Població total de Torelló
Valor > 1 → Total (participants o visitants) > Població total de Torelló

	Percentatge de la població total		
	% participants	% no participants	Total
Població de Torelló	65,6%	34,4%	100,0%
Població d'Osona	11,5%	88,5%	100,0%

	% participants segons procedència
% participants de la comarca d'Osona s/ total participants	81,4%
% participants de fora e la comarca d'Osona s/ total participants	18,6%
Total	100,0%

B. Tipus de Participació

Principals conclusions

- S'observa una elevada proporció de participants "actius" sobre els participants "espectadors", essent la ràtio entre ambdues magnituds de 0,92 (el valor 1 indicaria que són iguals).
 - Entre els més joves la xifra de participants "actius" més que duplica la de participants "espectadors" (amb una ratio de 2,41).
 - No hi ha diferències a destacar sobre el tipus de participació segons el gènere.
- El 2017 s'han comptabilitzat 2.022 carrossaires de Torelló, que representen el 22,2% dels participants residents al municipi.
- Les activitats de preparació del Carnaval mobilitzen el teixit social i associatiu de Torelló durant més de 6 mesos a l'any (setembre-març), ampliant l'impacte d'una festa que dura una setmana.

	Índex participants actius / espectadors
Total participants (residents i visitants)	0,92 participants actius / espectadors
Participants a Pullassu	0,65 participants actius / espectadors
Participants a Senyoretetes i Homenots	0,75 participants actius / espectadors
Participants a Rua del Carnaval	0,83 participants actius / espectadors

Valor = 1 → Participants actius = Espectadors

Valor < 1 → Participants actius < Espectadors

Valor > 1 → Participants actius > Espectadors

	Índex de participants carrossaires
% Total carrossaires / participant	13,4% carrossaires / participant
% Total carrossaires de Torelló / participant de Torelló	22,2% carrossaires / participant
Carrosses de Torelló	169 carrossaires / carrossa
Carrosses d'altres municipis	102 carrossaires / carrossa

C. Freqüència de participació

Principals conclusions

- Hi ha una elevada fidelitat dels participants amb el Carnaval, ja que aquests hi han assistit una mitjana de 4,26 vegades els darrers 5 anys.

	Mitjana de vegades que han assistit (els darrers 5 anys)
Total participants (residents i visitants)	4,26 vegades

1.2. Característiques sociològiques dels participants

Aquest apartat s'ha estructurat en els 3 blocs següents:

- A. Edat.
- B. Gènere.
- C. Altres característiques sociològiques (estudis, lloc de naixement, situació laboral).

Principals conclusions i indicadors de síntesi

A. Edat

Principals conclusions

- **S'observa una participació al Carnaval de persones de totes les edats:** la mitjana d'edat dels participants al carnaval és de 41 anys, essent lleugerament menor entre els visitants (39 anys) que entre els residents participants (43 anys). La mitjana d'edat dels no participants és de 62 anys.
- En el context del Carnaval es potencien les relacions intergeneracionals i la transmissió de coneixements (escola d'oficis).
- El Carnaval (com la Festa Major) s'han convertit en el ritus de pas dels joves (primeres sortides sense pares).

	Mitjana d'edat
Visitants	38,73 anys
Residents - Participants	43,23 anys
Residents - No participants	61,55 anys
Total Participants	40,64 anys

Nota:

(1) De les persones enquestades (de 16 o més anys) i, per tant, no inclou persones menors de 16 anys.

	Índex participants actius / espectadors
De 16 a 34 anys	2,41 participants actius / espectadors
De 34 a 54 anys	0,74 participants actius / espectadors
Més de 54 anys	0,17 participants actius / espectadors

Valor = 1 → Participants actius = Espectadors

Valor < 1 → Participants actius < Espectadors

Valor > 1 → Participants actius > Espectadors

	Mitjana de vegades que ha assistit (els darrers 5 anys)
De 16 a 34 anys	4,14 vegades
De 34 a 54 anys	4,34 vegades
Més de 54 anys	4,35 vegades

B. Gènere

Principals conclusions

- **Les dades disponibles no mostren diferències d'interès entre els participants segons el gènere d'aquests.** No obstant això:
 - Es manté una certa distribució del rols assignats tradicionalment en les tasques de preparació de les carrosses segons el gènere.
 - S'observa com una gran part dels participants (sobretot homes) tendeixen a disfressar-se segons estereotips de gènere i de manera força "sexualitzada".

	Índex participants actius / espectadors
Homes	0,85 participants actius / espectadors
Dones	0,99 participants actius / espectadors

<i>Valor = 1 → Participants actius = Espectadors</i>
<i>Valor < 1 → Participants actius < Espectadors</i>
<i>Valor > 1 → Participants actius > Espectadors</i>

	Mitjana de vegades que ha assistit (els darrers 5 anys)
Homes	4,32 vegades
Dones	4,20 vegades

C. Altres característiques sociològiques

Principals conclusions

- El perfil majoritari de participants al Carnaval es caracteritza per tenir estudis de secundària o més, per estar en situació de treball o estudiant, i per haver nascut a Catalunya.
- Sembla que hi ha una elevada proporció de persones no participants al Carnaval entre:
 - Les persones de més edat i amb pocs estudis.
 - Els nou-vinguts de fora d'Espanya (sobretot de països on el Carnaval no forma part de les seves tradicions, com ho són els d'Àfrica o Àsia).
- La campanya de prevenció "Per Carnaval tot s'hi val?" ha permès intensificar la comunicació i interaccions amb la població d'origen estranger, especialment en l'àmbit de les escoles, les famílies i el comerç local.

Perfil majoritari segons (en % s/ el total):	Espectadors	Participants	No participants
Nivell d'estudis	Superiors (40,1%) Secundaris (36,8%)	Superiors (49,7%) Secundaris (40,1%)	Secundaris (35,5%) Primaris (27,4%)
Lloc de naixement	Catalunya (89,6%)	Catalunya (95,2%)	Catalunya (82,3%)
Situació laboral	Treballador (54,9%) Jubilat (17,6%)	Treballador (59,9%) Estudiant (33,5%)	Jubilat (61,3%) Treballador (24,2%)

Observacions metodològiques:

% segons grau d'estudis	Total visitants i residents	Habitants	
		Torelló	Osona
%			
Sense estudis i altres Sense titulació	3,9	12,2	10,7
Estudis primaris Primer grau	17,0	14,7	15,1
Estudis secundaris Segon grau	38,0	58,4	58,1
Estudis superiors/universitaris	41,1	14,7	16,1
Total	100,0	100,0	100,0

(1)

(1)

(2)

% segons lloc de naixement	Total visitants i residents	Habitants	
		Torelló	Osona
%			
Catalunya	90,8	75,3	75,6
A la resta de l'estat espanyol	7,8	12,9	9,8
Estranger	1,5	11,8	14,5
Total	100,0	100,0	100,0

(2)

(1)

(1) Segments de la població que estan infra-representats a la mostra realitzada, fet que es pot explicar per diverses raons. En el cas de la consulta feta presencialment a visitants al Carnaval, pot tractar-se de parts de la població que només han participat al Carnaval en una molt baixa proporció (comparativament amb la resta). Respecte la consulta als residents de Torelló, aquest fet podria respondre a una major dificultat de contactar telefònicament amb aquest grups de població (també, en comparació amb la resta).

(2) Segments de la població que estan supra-representats a la mostra realitzada, fet que es pot explicar per diverses raons. En el cas de la consulta feta presencialment a visitants al Carnaval, pot tractar-se de parts de la població que han participat al Carnaval en una molt alta proporció (comparativament amb la resta). Respecte la consulta als residents de Torelló, aquest fet podria respondre a una major facilitat de contactar telefònicament amb aquests grups de població (també, en comparació amb la resta).

1.3. Relacions entre els participants

Aquest apartat s'ha estructurat en els 3 blocs següents:

- A. Visitants
- B. Residents

En relació a l'objecte d'aquest apartat cal assenyalar que un estudi específic de les comunicacions entre els participants en el Carnaval a través de les xarxes socials permetria aprofundir encara més en el coneixement i l'anàlisi de les relacions entre aquests (abans, durant i després de la celebració de l'esdeveniment).

Principals conclusions i indicadors de síntesi

A. Visitants

Principals conclusions

- **Hi ha una elevada participació en grup o en família al Carnaval per part dels visitants, que venen amb una mitjana de 7 persones acompanyants.**

	% de visitants segons qui els ha acompanyat
Amics	49,3%
Família (amb fills i sense fills)	33,3%
Parella	24,4%
Sense acompanyant (sols)	5,0%

	Mitjana del nombre de persones que han acompanyat
Els visitants	7,39 persones acompanyants

B. Residents

Principals conclusions

- **El Carnaval s'organitza mitjançant una intensa i activa participació del teixit social i associatiu de Torelló durant els mesos anteriors a la seva celebració, amb el que les relacions entre les persones i entitats implicades del municipi s'enforteixen i dinamitzen extraordinàriament.**

1.4. Motivacions de la participació

Aquest apartat es centra en l'estudi dels motius dels participants al Carnaval (tant dels residents com dels visitants) i dels no participants (residents).

Principals conclusions i indicadors de síntesi

A. Motius dels participants i no participants

Principals conclusions

- **Les motivacions per participar al Carnaval són principalment de caràcter festiu. Hi ha, però certes diferències remarcables entre residents participants i visitants:**
 - L'existència d'un ambient nocturn/festiu és la motivació que comparteixen una major part dels residents participants (70,3% del total).
 - En el cas dels visitants, la motivació més àmpliament declarada és Participar/Assistir a la Rua de Carnaval (68,2% del total).
- Només un 36,1% dels participants declara (entre les principals motivacions) que participa al Carnaval per donar suport a una tradició pròpia.
- **Els principals motius de no participar al Carnaval esmentats per una major part de residents no participants han estat l'existència de problemes de salut/mobilitat (46,8%) o bé per estar absent del municipi o de viatge (17,7%).**

Motivacions per assistir al Carnaval (motius esmentats per un % més elevat de participants s/ el total)
Total participants (visitants i residents)
Ambient nocturn/festiu (60,5%)
Participar/Assistir a la Rua (41,0%)
Donar suport a una tradició pròpia (36,1%)
Anar a carnavals i disfressar-me (32,7%)
Participar/Assistir a Senyorettes i Homenots (28,7%)
Participar activament en comparsa i/o altres activitats (28,7%)

Motivacions per no assistir al Carnaval (motius esmentats per un % més elevat de no participants s/ el total)
Residents
No participants
Per problemes de salut/mobilitat (46,8%)
He estat fora del municipi/Viatge (17,7%)
No en tenia ganes/Manca d'interès/Ja ho tinc molt vist (9,7%)

1.5. Percepció de l'impacte social

La informació disponible sobre la percepció de l'impacte social del Carnaval s'ha estructurat en els quatre apartats següents:

- A. Valoració global de l'esdeveniment per part dels participants i no participants.
- B. Percepció de l'impacte per part dels participants i no participants.
- C. Percepció de l'impacte per part dels informadors qualificats.
- D. Percepció d'aspectes negatius o molestos per part dels participants i no participants.

Principals conclusions i indicadors de síntesi

A. Valoració global de l'esdeveniment per part dels participants

Principals conclusions

- El Carnaval agrada, amb una puntuació mitjana de 8,43 (sobre 10) i és recomanable amb una mitjana de 8,73 punts (també sobre 10).
- Hi ha un ampli consens en aquestes valoracions globals, ja que no hi ha diferències rellevants en les mitjanes obtingudes respecte dels participants (residents i visitants) com dels no participants.

	Valoració global (1)	Grau de recomanació (2)
Total visitants i residents	8,43	8,73
Visitants	8,68	8,87
Residents - Participants	8,41	8,80
Residents - No participants	7,61	8,13
Total Residents	8,19	8,60
Total Participants	8,57	8,84
De 16 a 34 anys	8,79	9,04
De 34 a 54 anys	8,36	8,79
Més de 54 anys	8,08	8,28
Homes	8,51	8,81
Dones	8,36	8,67

(1) Mitjana de la valoració global del Carnaval atorgada per part de participants i no participants
(Valor 0= no m'ha agradat gens | Valor 10 = m'ha agradat molt)

(2) Mitjana del grau de recomanació del Carnaval atorgat per part de participants i no participants
(Valor 0= gens recomanable | Valor 10 = molt recomanable)

B. Percepció de l'impacte per part dels participants i no participants

Principals conclusions

- La valoració mitjana de la percepció de l'impacte social per part de la població (participants i no participants) ha estat de **4,28 punts (sobre 5)**.
- També s'observa un ampli consens (o poc dissens) en aquestes valoracions segons els diferents segments socials considerats en l'estudi.
- La dimensió de l'impacte social del Carnaval més **ben valorada** per la població és que (sobre 5):
 - aquest esdeveniment promou la participació del públic (4,73 punts);per contra, la **menys valorada** és que
 - afavoreix la participació de grups en risc d'exclusió social (3,67).

	Mitjana de la valoració de l'impacte percebut per dimensions o àmbits (1)
Total visitants i residents	4,28
Promou la participació del públic	4,73
Afavoreix la participació de nous i noves	4,60
Permet la interacció entre població local i visitants	4,53
Afavoreix la participació del públic familiar	4,48
Afavoreix la igualtat de gènere	4,25
Afavoreix la participació de la gent gran	3,73
Afavoreix la participació de grups en risc d'exclusió social	3,67

(1) Mitjana de la valoració de l'impacte social percebut (Valor 1= gens d'acord | Valor 5 = completament d'acord)

C. Percepció de l'impacte per part dels informadors qualificats

Principals conclusions

- La valoració mitjana de la percepció de l'impacte social per part dels informadors qualificats entrevistats ha estat de **3,38 punts** (sobre 5), xifra menor que l'obtinguda a la consulta de la població.
- Els casos en els que hi ha una major discrepància de valoració entre la població i els informadors qualificats son: Afavoreix la participació de nousvinguts (-1,3), Afavoreix la participació de grups en risc d'exclusió social (-1,07) i Afavoreix la igualtat de gènere (-0,51).

	Mitjana de la valoració de l'impacte percebut per dimensions o àmbits (1)	Diferència entre la valoració dels informadors qualificats i la dels visitants i residents
Dimensions o àmbits inclosos a les consultes fetes a informadors qualificats i a la població visitant i resident		
Valoració mitjana de la percepció de l'impacte	3,74	-0,54
Promou la participació del públic	4,61	-0,12
Afavoreix la participació de nousvinguts	3,29	-1,30
Permet la interacció entre població local i visitants	4,07	-0,46
Afavoreix la participació del públic familiar	4,45	-0,02
Afavoreix la igualtat de gènere	3,74	-0,51
Afavoreix la participació de la gent gran	3,43	-0,30
Afavoreix la participació de grups en risc d'exclusió social	2,60	-1,07

Dimensions o àmbits inclosos només a la consulta feta als informadors qualificats.	
Valoració mitjana de la percepció de l'impacte	3,38
És beneficiós socialment en el seu conjunt	4,22
Promou la cooperació i coordinació entre agents	4,16
Durant l'any es fan activitats relacionades amb l'esdeveniment	2,63
La controvèrsia entre participants i no participants no afecta la convivència	2,53

(1) Mitjana de la valoració de l'impacte social percebut (Valor 1= gens d'acord | Valor 5 = completament d'acord)

D. Percepció d'aspectes negatius o molestos per part dels participants i no participants

Principals conclusions

- L'assistència d'un excés de gent de fora del poble / la comarca no es considera com un aspecte massa negatiu per part dels visitants i residents amb 1,3 punts (sobre un total de 3 = molt negatiu o molest).

Total visitants i residents	Mitjana de la valoració d'aspectes negatius o molestos percebuts (1)
Excés de gent de fora el poble/la comarca	1,30

(1) Mitjana de la valoració d'aspectes negatius o molestos percebuts
(Valor 1= gens negatiu ni molest | Valor 3 = molt negatiu o molest)

2. IMPACTE CULTURAL

Aquest apartat té per objecte conèixer els efectes que el Carnaval de Torelló té sobre la cultura, tant en la seva dimensió patrimonial, com de desenvolupament de la creativitat i la participació artística.

En concret, es tracten les següents qüestions:

1. **Valor Cultural:** la contribució del Carnaval en la generació de valor cultural mitjançant la realització d'activitats creatives i artístiques per part dels participants al Carnaval, la generació de referents d'identitat, de reconeixement i d'actius patrimonials, i el paper de les entitats culturals i educatives participants en l'esdeveniment.
2. **Hàbits culturals dels participants:** anàlisi de les pràctiques culturals dels participants (com l'assistència a museus, a biblioteques, a concerts, al cinema o a espectacles de teatre, dansa o circ, la pràctica de la lectura, escoltar música o realitzar activitats artístiques), i la seva comparació respecte les del total dels ciutadans de Catalunya.
3. **La percepció de l'impacte cultural:** per part dels participants, dels no participants, i dels informadors qualificats consultats.

Per la pròpia naturalesa de l'impacte cultural, en aquest apartat tenen una gran importància les observacions realitzades en el treball, incloent les opinions obtingudes dels informadors qualificats entrevistats.

2.1. Valor cultural

Aquest primer apartat sobre l'impacte cultural s'ha estructurat en els 3 blocs següents:

- A. Activitat creativa/artística dels participants
- B. Identitat, reconeixement i patrimoni cultural
- C. Entitats culturals i educatives participants

Principals conclusions i indicadors de síntesi

A. Activitat creativa/artística

Principals conclusions

- **El Carnaval mobilitza el teixit d'artistes i creatius de l'àmbit local així com l'activitat dels diversos tallers i oficis.**
- **El 2017 hi ha hagut una major presència i notorietat de les activitats de música en viu:** el ball de Carnaval s'ha convertit en el Terra Endins Festival, i la rua de les Senyorettes i els Homenots ha incorporat música en directe.
- **Al voltant del 60% de les persones que participen al Carnaval es disfressen:**
 - el 43,8% dels participants es disfressen completament, i el 15,8% només amb complements.
 - El 51% dels visitants es disfressen totalment.
 - El 69,3% de les persones de 16 a 34 anys es disfressen totalment.

	% de participants disfressats
Disfressat només de complements	15,8%
Disfressat totalment	43,8%
Sense disfressar	40,4%

Perfil majoritari segons (en % s/ el total):	Procedència	Edat	Gènere
Disfressat només de complements	Residents participants (26,4%)	De 35 a 54 anys (20,1%)	
Disfressat totalment	Visitants (51,2%)	De 16 a 34 anys (69,3%)	Dones (46,2%) Homes (41,5%)
Sense disfressar	Residents participants (39,9%) Visitants (40,8%)	Més de 84 anys (84,0%)	Homes (42,6%) Dones (38,2%)

B) Identitat, reconeixement i patrimoni cultural

Principals conclusions

- La creació i el relat del Pullassu (Bíblia del Pullassu) mostren l'impacte de la festa en l'àmbit de la creativitat i la innovació en continguts culturals (creació de patrimoni cultural festiu).
- El Carnaval de Torelló s'ha convertit en un símbol dins el territori i té un alt impacte en el sentiment de pertinença i l'esperit comunitari.
- Tanmateix, la celebració de l'esdeveniment no té efectes sobre el coneixement i l'augment de visites a altres recursos culturals i turístics locals.
- El Carnaval de Terra Endins té un variat i ric conjunt d'elements de patrimoni cultural etnològic o imatgeria festiva (bestiari, vestuari, creacions artístiques...), però està sense inventariar com a patrimoni local.

	% d'elements del patrimoni cultural per tipologies
Bestiari	22,6%
Vestuari	18,9%
Objectes i altres elements	28,3%
Documents (fons)	5,7%
Música i dansa	24,5%
Total	100,0%

C. Entitats culturals i educatives participants

Principals conclusions

- El Carnaval és un esdeveniment que s'ha desenvolupat els darrers anys a partir de la iniciativa i l'impuls d'entitats cíviqves i culturals, amb el suport determinant de l'Ajuntament de Torelló.
- Les entitats són un element clau en el procés de transmissió cultural de la festa.
- Participen en l'organització del Carnaval el 20,5% de les entitats culturals de Torelló (el 7,3% del total).
- La creixent participació dels centres educatius de la Vall del Ges al Carnaval també contribueix a assegurar la continuïtat i preservació de la festa en el futur.

	% d'entitats culturals participants s/ el total
Entitats de Torelló s/ total entitats culturals de Torelló	20,5%
Entitats de Torelló s/ total entitats de Torelló	7,3%

	% d'entitats participants s/ el total
Centres educatius de Torelló s/ total centres educatius de Torelló	100,0%
Centres educatius de la Vall del Ges s/ total centres educatius de la Vall del Ges	83,3%

2.2. Hàbits culturals dels participants

Aquest apartat es centra en l'estudi de les dades disponibles sobre les pràctiques culturals dels participants al Carnaval, tant dels residents i com dels visitants.

Principals conclusions i indicadors de síntesi

Principals conclusions

- Els hàbits culturals dels participants al Carnaval són, en general, força similars als del conjunt dels ciutadans de Catalunya de més de 14 anys.
- D'entre les pràctiques culturals realitzades pels participants al Carnaval, destaca que un 88,0% declara escoltar música, percentatge que és del 71,6% per al total de la població de Catalunya de més de 14 anys.

	Relació entre % de pràctica cultural participants s/ %pràctica cultural població de Catalunya
B. Biblioteques	1,06
C. Lectura de llibres	0,90
E. Escoltar música	1,24
F. Assistir a concerts	0,86
G. Cinema	1,09
H. Teatre, dansa o circ	0,69

Valor = 1 → % de pràctica cultural participants = %pràctica cultural població de Catalunya
Valor < 1 → % de pràctica cultural participants < %pràctica cultural població de Catalunya
Valor > 1 → % de pràctica cultural participants > %pràctica cultural població de Catalunya

Nota:

Aquesta informació es dona tan sols a títol orientatiu, en els casos que la definició de pràctica cultural de les font d'informació corresponents són comparables (almenys parcialment).

2.3. Percepció de l'impacte cultural

Aquest apartat s'ha estructurat en els 3 blocs següents:

- A. Percepció de l'impacte per part dels participants i no participants
- B. Percepció de l'impacte per part dels informadors qualificats
- C. Percepció d'aspectes negatius o molestos per part dels participants i no participants

Principals conclusions i indicadors de síntesi

A. Percepció de l'impacte cultural per part dels participants i no participants

Principals conclusions

- La valoració mitjana de la percepció de l'impacte cultural per part de la població (participants i no participants) ha estat de **4,36 punts (sobre 5)**.
- La dimensió de l'impacte cultural del Carnaval més **ben valorada** per la població és que (sobre 5 punts):
 - és important que aquest Carnaval se celebri a Torelló (4,83 punts)
 Per contra, la **menys valorada** és que
 - augmenta l'interès per altres activitats i recursos culturals (3,58 sobre 5).

	Mitjana de la valoració de l'impacte percebut per dimensions o àmbits (1)
Total	4,36

És important que aquest Carnaval se celebri a Torelló	4,87	
Aporta dinamisme i vitalitat a Torelló	4,72	
Incrementa la notorietat de Torelló	4,61	(2)
Ha creat una imatge cultural reconeguda	4,57	
Presenta qualitat artística	4,53	
Impulsa la creació artística i cultural al territori	4,47	
És diferent/singular respecte a altres Carnavals	4,42	
Preserva la memòria, la tradició i el patrimoni local	4,34	
Representa bé el caràcter i les particularitats de Torelló	4,26	
Aquest carnaval permet comprendre les particularitats de la història i la cultura local	3,63	(2)
Augmenta l'interès per altres activitats i recursos culturals	3,58	

Notes:

(1) Mitjana de la valoració de l'impacte social percebut (Valor 1= gens d'acord | Valor 5 = completament d'acord)

(2) Dimensions o àmbits inclosos només a la consulta feta a la població visitant i resident (i no als informadors qualificats).

B. Percepció de l'impacte per part dels informadors qualificats

Principals conclusions

- La valoració mitjana de la percepció de l'impacte cultural per part dels informadors qualificats entrevistats ha estat de **4,31 punts (sobre 5)**, xifra molt similar a l'obtinguda a la consulta a la població.
- Els informadors qualificats coincideixen igualment amb els resultats de la consulta a la població respecte a que la dimensió de l'impacte social del Carnaval més ben valorada és que és important que aquest Carnaval se celebri a Torelló (4,71 punts sobre 5). Els informadors qualificats també atorguen una valoració de 4,71 punts a la percepció que aquest presenta qualitat artística.
- La qüestió menys valorada és, de la mateixa manera que s'obté a la consulta a la població, que l'esdeveniment augmenta l'interès per altres activitats i recursos culturals (3,47 sobre 5).
- El cas en els que hi ha una major discrepància de valoració entre la població i els informadors qualificats és que el Carnaval augmenta l'interès per altres activitats i recursos culturals (-0,79).
- Quant a la percepció de l'impacte del Carnaval en les escoles i centres d'ensenyament, qüestió que només valoren els informadors qualificats, la valoració mitjana obtinguda ha estat de **3,95 punts**.
- En aquest cas, com a qüestió valorada més positivament apareix la importància que les escoles i els infants participin en del Carnaval (4,57). Amb una valoració més baixa durant l'any es fan activitats educatives en relació a l'esdeveniment (2,33).

	Mitjana de la valoració de l'impacte percebut per dimensions o àmbits (1)	Diferència entre la valoració dels informadors qualificats i la dels visitants i residents
PERCEPCIÓ DE L'IMPACTE EN EL PATRIMONI, LA CULTURA I LA MEMÒRIA		
Dimensions o àmbits inclosos a les consultes fetes a informadors qualificats i a la població visitant i resident		
Valoració mitjana de la percepció de l'impacte	4,31	-0,06
És important que aquest Carnaval se celebri a Torelló	4,71	-0,16
Aporta dinamisme i vitalitat a Torelló	4,61	-0,11
Ha creat una imatge cultural reconeguda	4,28	-0,33
Presenta qualitat artística	4,71	0,14
Impulsa la creació artística i cultural al territori	4,44	-0,09
És diferent/singular respecte a altres Carnavals	4,48	0,01
Preserva la memòria, la tradició i el patrimoni local	4,02	-0,40
Representa bé el caràcter i les particularitats de Torelló	4,04	-0,30
Augmenta l'interès per altres activitats i recursos culturals	3,47	-0,79
Dimensions o àmbits inclosos només a la consulta feta als informadors qualificats.		
Valoració mitjana de la percepció de l'impacte	4,19	
Té influència en el territori proper	4,49	
Fomenta el sentiment de pertinença i d'identitat col·lectiva	4,42	
Genera un valor com a llegat per transmetre a noves generacions	4,14	
Disposa de Pla d'acció (política cultural, de territori...)	3,71	

(1) Mitjana de la valoració de l'impacte social percebut (Valor 1= gens d'acord | Valor 5 = completament d'acord)

	Mitjana de la valoració de l'impacte percebut per dimensions o àmbits (1)
PERCEPCIÓ DE L'IMPACTE EN LES ESCOLES I CENTRES D'ENSENYAMENT	
Dimensions o àmbits inclosos només a la consulta feta als informadors qualificats.	
Valoració mitjana de la percepció de l'impacte	3,95
És important que les escoles i els infants participin en el Carnaval	4,57
El centre participa activament en l'esdeveniment	4,44
Hi participen els alumnes de tots els nivells	4,33
Afavoreix la participació de les escoles	4,06
Durant l'any es fan activitats educatives en relació a l'esdeveniment	2,33

(1) Mitjana de la valoració de l'impacte social percebut (Valor 1= gens d'acord | Valor 5 = completament d'acord)

C. Percepció d'aspectes negatius o molestos per part dels participants i no participants

Principals conclusions

- La pèrdua d'esperit /identitat original del Carnaval no es considera com un aspecte massa negatiu per part dels visitants i residents amb 1,81 punts (sobre un total de 3 = molt negatiu o molest).

Total visitants i residents	Mitjana de la valoració d'aspectes negatius o molestos percebuts
Pèrdua d'esperit /identitat original del Carnaval	1,81

(1) Mitjana de la valoració d'aspectes negatius o molestos percebuts
(Valor 1= gens negatiu ni molest | Valor 3 = molt negatiu o molest)

3. IMPACTE AMBIENTAL I SOBRE LA SALUT

Aquest apartat analitza els efectes que el Carnaval de Torelló té sobre el medi ambient i sobre la salut de les persones.

S'hi tracten les següents qüestions:

1. **Impacte ambiental i sobre la salut:** aquest apartat es circumscriu a l'anàlisi de certes qüestions d'interès relatives als mitjans de transport, els residus i la salut.
2. **La percepció de l'impacte ambiental i sobre la salut:** per part dels participants, dels no participants, i dels informadors qualificats consultats.

La complexitat i diversitat de qüestions que fan referència a l'impacte d'un esdeveniment com el Carnaval de Torelló sobre el medi ambient i sobre la salut, ha requerit determinar els temes d'interès preferent segons les dades i els recursos disponibles. Per tant, cal considerar el contingut d'aquest apartat com una aproximació a la qüestió.

3.1. Impacte ambiental i sobre la salut

Aquest primer apartat sobre l'impacte ambiental i sobre la salut s'ha estructurat en els 3 blocs següents:

- A.. Mitjans de transport
- B. Residus
- C. Salut

Principals conclusions i indicadors de síntesi

A. Mitjans de transport

Principals conclusions

- El 83,6% dels visitants es desplaça en cotxe per anar al Carnaval de Torelló, seguit del 6,97% que ho fan en tren.
- Els visitants recorren una mitjana de 36,7 Km per participar al Carnaval.
- Amb la celebració del Carnaval hi ha una oferta extraordinària de serveis col·lectius de transport (tren i autobusos), així com també de places d'aparcament gratuït per a vehicles privats al municipi.

Mitjans de transport més utilitzats	% visitants segons mitjà de transport
Cotxe	83,58%
Tren	6,97%

	Mitjana de Km de desplaçament per assistir al Carnaval
Km de desplaçament per assistir al Carnaval	36,71 Km

B. Residus

Principals conclusions

- La celebració de l'activitat suposa un notable increment de residus generats a la via pública, que requereix una ampliació extraordinària dels recursos municipals per a la seva recollida.
- Així mateix, requereix de serveis sanitaris a la via pública, que semblen insuficients per a molts veïns.
- Per a la fabricació de les carrosses s'utilitza una gran quantitat i diversitat de materials, que en la seva major part sembla de difícil reutilització o reciclatge.
- De cara a futures edicions del Carnaval, hi ha opinions qualificades que plantegen la necessitat de promoure estratègies de gestió dels residus del Carnaval (sobretot, en la fabricació de les carrosses) d'acord amb les 4R: reduir, reutilitzar, reciclar i recuperar.

C. Salut

Principals conclusions

- Amb l'objectiu de que aquests tinguin unes pràctiques més saludables i segures durant la celebració de l'esdeveniment, es realitza la campanya de prevenció "Per Carnaval tot s'hi val?" adreçada al col·lectiu dels joves,.
- L'any 2017, el CAP de la Vall del Ges ha estat obert tota la nit de la Rua de Carnaval), però encara ha restat tancat la resta de nits del Carnaval.

3.2. Percepció de l'impacte ambiental i sobre la salut

Aquest apartat s'ha estructurat en els 3 blocs següents:

- A. Percepció de l'impacte per part dels participants i no participants
- B. Percepció de l'impacte per part dels informadors qualificats
- C. Percepció d'aspectes negatius o molestos per part dels participants i no participants

Principals conclusions i indicadors de síntesi

A. Percepció de l'impacte per part dels participants i no participants

Principals conclusions

- Els participants i no participants consideren que el Carnaval no afavoreix gaire a la sensibilització en favor del medi ambient/patrimoni natural (2,97 punts de mitjana, sobre 5).
- S'observa un ampli consens en aquesta valoració pels diferents segments socials.

	Mitjana de la valoració de l'impacte percebut per dimensions o àmbits (1)
Total visitants i residents	2,97
Afavoreix la sensibilització en favor del medi ambient/patrimoni natural	2,97

(1) Mitjana de la valoració de l'impacte social percebut (Valor 1= gens d'acord | Valor 5 = completament d'acord)

B. Percepció de l'impacte per part dels informadors qualificats

Principals conclusions

- Els informadors qualificats entrevistats també opinen que el Carnaval no afavoreix gaire a la sensibilització en favor del medi ambient/patrimoni natural (en 2,50 punts, sobre 5).

	Mitjana de la valoració de l'impacte percebut per dimensions o àmbits (1)	Diferència entre la valoració dels informadors qualificats i la dels visitants i residents
Dimensions o àmbits inclosos a les consultes fetes a informadors qualificats i a la població visitant i resident		
Valoració mitjana de la percepció de l'impacte	2,50	-0,47
Afavoreix la sensibilització en favor del medi ambient/patrimoni natural	2,50	-0,47

Dimensions o àmbits inclosos només a la consulta feta als informadors qualificats.	
Valoració mitjana de la percepció de l'impacte	3,68
Es genera soroll a l'espai públic superior al de la Festa Major (o altres)	3,98
Es generen més residus i deixalles que a la Festa Major (o altres)	3,98
Es produeixen queixes per sorolls i aldarulls en espais públics	3,78
Es produeixen queixes per afectacions mediambientals, sanejament...	3,00

(1) Mitjana de la valoració de l'impacte social percebut (Valor 1= gens d'acord | Valor 5 = completament d'acord)

Observacions:

- L'incivisme i l'alcohol són percebuts com els efectes més negatius del Carnaval, i les qüestions que generen més controvèrsia i queixes entre la població (tot i que a nivell documental es registren molt poques queixes a l'Ajuntament per part de ciutadans: 3 queixes per escrit el 2017).

C. Percepció d'aspectes negatius o molestos per part dels participants i no participants

Principals conclusions

- **Les qüestions relacionades amb la qualitat ambiental, la salut i la seguretat són, d'entre totes les considerades, les que es consideren més negatives i molestes per part de participants i no participants.** Sobre un total de 3 (molt negatiu o molest), l'abús d'alcohol obté una puntuació de 2,58, l'excés de brutícia /deixalles / residus (2,54) i l'intent d'agressió o robatori o assetjament (2,33). A una altre nivell, tot i que també amb una valoració negativa, hi ha l'excés de soroll (1,93).
- S'observa un ampli consens en aquesta valoració d'aquestes qüestions per part dels diferents segments socials considerats, fet que pot justificar la bona acollida d'iniciatives com la campanya de prevenció "Per Carnaval tot s'hi val?".

Total visitants i residents	Mitjana de la valoració d'aspectes negatius o molestos percebuts (1)
Abús d'alcohol	2,58
Excés de brutícia / deixalles / residus	2,54
Intent d'agressió o robatori o assetjament	2,33
Excés de soroll	1,93

(1) Mitjana de la valoració d'aspectes negatius o molestos percebuts
(Valor 1= gens negatiu ni molest | Valor 3 = molt negatiu o molest)

4. IMPACTE ECONÒMIC

Aquest apartat es centra en l'estudi dels efectes que el Carnaval de Torelló té sobre l'economia de Torelló.

Per a fer-ho s'analitzen les següents qüestions:

1. **L'impacte econòmic:** determinació dels efectes econòmics directe, vinculat i induït, així com la contribució de l'esdeveniment a l'economia local. Aquest apartat s'ha fet segons *Protocol d'avaluació de l'impacte econòmic d'esdeveniments i institucions culturals*, realitzat per la Universitat de Girona per iniciativa del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya (2008):
2. **La percepció de l'impacte econòmic:** per part dels participants, dels no participants, i dels informadors qualificats consultats.

4.1. Impacte econòmic

Aquest primer apartat sobre l'impacte econòmic s'ha estructurat en els 3 blocs següents:

- A. Efecte directe, que es determina segona la despesa realitzada pels organitzadors de l'esdeveniment i localitzada al municipi de Torelló.
- B. Efecte vinculat, o despesa realitzada pels visitants (no residents) del Carnaval de Torelló al municipi.
- C. Efecte induït, increments de la producció i de la renda en l'economia de Torelló, derivats de la despesa directa i vinculada.
- D. Contribució a l'economia local (sobre el valor afegit brut i l'ocupació municipals) i factors multiplicadors (de la despesa pública i de la despesa d'organització).

Principals conclusions i indicadors de síntesi

A. Efecte directe

Es considera **efecte directe** d'un esdeveniment cultural la despesa necessària per a l'organització de l'acte, que es fa efectiva al territori comprès dins la seva àrea d'influència. És a dir, es pren com a referència el pressupost de l'esdeveniment i es comptabilitzen tan sols les despeses que tenen lloc al territori. Per tant, queden fora del còmput els caixets dels artistes que no siguin locals, les despeses financeres i qualsevol altre pagament a proveïdors forans.

Principals conclusions

- **La despesa total d'organització del Carnaval (any 2017) ha estat de 370.257,69 €**, xifra que inclou els pressupostos gestionats per l'Ajuntament de Torelló, la despesa realitzada a través d'entitats (ACTE; Deixebles i carrossaires) i la despesa estimada en disfresses dels residents.
- **El 25% d'aquesta despesa total realitzada per a l'organització de l'esdeveniment és finançada amb recursos públics, i el 75,0% amb recursos privats.**
- **L'efecte econòmic directe del Carnaval de Torelló (any 2017) s'ha estimat en 221.093,01 €**, essent aproximadament a Torelló un 60% de les despeses d'organització realitzades.

Despesa realitzada per a l'organització de l'acte segons localització de la despesa (any 2017)

	Localització de la despesa		Total	Transferències entre organitzadors (1)
	A Torelló	Fora de Torelló		
	Imports (en €)			
Despesa Ajuntament	53.548,89 €	17.029,78 €	70.578,67 €	22.000,00 €
Despesa a través d'entitats (ACTE i Deixebles)	46.612,15 €	51.513,58 €	98.125,73 €	(2)
Despesa Colles carrossaires	90.990,00 €	60.660,00 €	151.650,00 €	(3)
Despesa disfresses residents de Torelló	29.941,97 €	19.961,31 €	49.903,29 €	(4)
Total despesa	221.093,01 €	149.164,67 €	370.257,69 €	
% despesa	59,7%	40,3%	100,0%	

Notes: (1) Es correspon a la subvenció que l'Ajuntament atorga a les diferents entitats organitzadores de l'esdeveniment, que es descompta per evitar una doble comptabilització d'aquest import

(2) Aquesta despesa realitzada per les entitats inclou la part finançada amb la subvenció de l'ajuntament

(3) Estimació de la despesa considerant una despesa mitjana de 75€/carrossaire x 2.022 carrossaires (residents a Torelló), de la que un 60% es gasta al mateix municipi de Torelló i un 40% a fora del municipi.

(4) Estimació de la despesa considerant la mitjana de 16,2€/resident participant que declara anar completament disfressats (és a dir, el 33,8% del total de 9.100), de la que un 60% es gasta al mateix municipi de Torelló i un 40% a fora del municipi.

Font: elaboració pròpia amb informació lliurada per l'Ajuntament de Torelló. Vegeu Subtaula 20 a Annex 7.

Despesa realitzada per a l'organització de l'acte segons finançament públic o privat de la despesa (any 2017)

	Despesa total d'organització	
	Imports (en €)	%
Despesa pública municipal (incloent transferències a entitats)	92.578,67 €	25,0%
Despesa privada d'entitats i particulars (sense incloure transferències municipals)	277.679,02 €	75,0%
Total	370.257,69 €	100,0%

Efecte directe a Torelló	221.093,01 € (1)
---------------------------------	-------------------------

Nota:

(1) Despesa realitzada per a l'organització de l'acte localitzada al municipi de Torelló.

B. Efecte vinculat

L'efecte vinculat a un acte de cultura popular i tradicional correspon a la despesa dels visitants que arriben de fora de l'àrea d'influència econòmica del municipi especialment atrets per l'esdeveniment. Aquesta despesa té com a origen l'existència de l'esdeveniment cultural, però pot no estar directament associada a béns i serveis de l'activitat. Es comptabilitzen aquí els desemborsaments en concepte d'allotjament, manutencions, adquisicions a comerços locals, entrades a museus i altres propostes culturals o de lleure. Les despeses de transport mai no es tindran en compte en aquest còmput.

Principals conclusions

- **L'efecte vinculat generat per despesa visitants al municipi s'ha estimat en 331.812,31 € (any 2017).**
- La despesa dels visitants del Carnaval de Torelló es distribueix principalment en begudes i menjar (35,1%), en disfresses i vestimenta (24,1%), en quotes de comparsa (21,3%), en transport/desplaçament (11,0%), i en entrades a espectacles (5,7%). *
- Remarcar que els visitants no fan despesa en allotjament (la Vall del Ges presenta una infraestructura turística molt poc desenvolupada).

** Remarcar que l'11.% de despeses en transport/desplaçament no s'han contemplat en l'estimació de l'efecte vinculat)*

Despesa estimada dels visitants durant el carnaval (any 2017)

	Despesa dels visitants (1)	
	Imports (en €)	%
Despesa en begudes i menjar	266.901,00 €	80,4%
Despesa en entrades a espectacle	43.561,81 €	13,1%
Despesa en allotjament	0,00 €	0,0%
Despesa en compres	13.545,00 €	4,1%
Despesa en altres	7.804,50 €	2,4%
Despesa dels visitants a Torelló	331.812,31 €	100,0%

Nombre de visitants	12.900
----------------------------	---------------

Efecte vinculat	331.812,31 €
------------------------	---------------------

Nota:

(1) Despesa realitzada pels visitants del Carnaval a Torelló al municipi.

C. Efecte induït

Tant la despesa directa com la vinculada provoquen onades de producció i renda que a la vegada produeixen nova despesa o estalvi. És a dir, l'arribada de nous recursos econòmics a l'àrea d'influència a causa de l'esdeveniment cultural fa augmentar la renda d'alguns ciutadans a l'interior del territori. Aquestes persones disposen d'uns ingressos extres que poden gastar o estalviar. Si decideixen gastar-los al municipi, altres ciutadans veuran augmentar la renda i podran, al seu torn, augmentar la despesa o l'estalvi. Aquestes onades de nova producció i renda, que van diluint-se de mica en mica, conformen l'efecte induït de la despesa inicial.

L'efecte induït es calcula aplicant un coeficient multiplicador a l'agregació de la despesa directa i vinculada. Aquest multiplicador apareix al treball El compte satèl·lit de la cultura de Catalunya 2005 publicat conjuntament per l'Institut d'Estadística de Catalunya i el Departament de Cultura i permet estimar el valor de les onades posteriors de producció i renda a causa de la celebració d'un esdeveniment cultural (vegeu <https://www.idescat.cat/cataleg/?tc=c&idp=86>).

Principals conclusions

- **Impacte econòmic total sobre la producció estimat en 790.654,61 €** (any 2017), corresponent a l'increment de l'activitat de producció en l'economia de Torelló a conseqüència del Carnaval.
- **Impacte econòmic total sobre el valor afegit brut (VAB) o la renda estimat en 374.316,90 €.**
- Llocs de treballs generats: hi ha 9,7 llocs de treball generats a causa del Carnaval (que no són llocs de treball directes creats per l'organització).

Efecte directe + Efecte vinculat	552.905,32 €
Impacte econòmic total sobre la producció	790.654,61 € (1)
Impacte econòmic total sobre el valor afegit brut o la renda	374.316,90 € (1)
Llocs de treballs generats	9,7 (1) i (2)

Notes:

(1) Resultat d'aplicar els multiplicadors de la producció, del valor afegit brut i de l'ocupació (vegeu Taula 38) sobre el sumatori Efecte directe i Efecte vinculat.

(2) Aquests llocs de treball es generen en el conjunt de l'economia de Torelló a causa de la injecció econòmica esdevinguda pel Carnaval. No són llocs de treball directes creats per l'organització.

D. Contribució a l'economia local i factors multiplicadors

Principals conclusions

- El Carnaval de Torelló contribueix en un 0,158% del Valor afegit brut total del municipi.
- El factor multiplicador de la despesa total d'organització (pública i privada) és de 2,1: amb 1€ de despesa en organització es genera un impacte econòmic total sobre la producció de 2,1 €.
- El factor multiplicador de la despesa pública d'organització és de 8,5. És a dir, amb 1€ de despesa pública en l'organització es genera un impacte sobre la producció de 8,5 €.

En aquest sentit, es poden donar les següents dades de referència:

- L'Aquellarre de Cervera (2012): 6,0
- Festa Major de Sant Martíà a Banyoles (2014): 5,9
- Festa Major de Sant Fèlix de Vilafranca del Penedès (2015): 4,3

Valor afegit brut –VAB (base 2010) (any 2014) (i)	236.900.000,00 € (1)
Impacte econòmic sobre el VAB o la renda (ii)	374.316,90 € (2)
Contribució del Carnaval a la renda de Torelló (i) / (ii) * 100	0,158%

Total despesa pública per a l'organització del Carnaval (i)	92.578,67 € (3)
Impacte econòmic sobre la producció (ii)	790.654,61 € (2)
Factor multiplicador de la despesa pública (i) / (ii)	8,5

Total despesa per a l'organització del Carnaval (i)	370.257,69 € (3)
Impacte econòmic sobre la producció (ii)	790.654,61 € (2)
Factor multiplicador de la despesa d'organització (i) / (ii)	2,1

Fonts:

(1) Institut d'Estadística de Catalunya

(2) Elaboració pròpia: veure apartat anterior C. Efecte induït.

(3) Elaboració pròpia: veure apartat anterior A. Efecte directe.

4.2. Percepció de l'impacte econòmic

Aquest apartat s'ha estructurat en els 3 blocs següents:

- A. Percepció de l'impacte per part dels participants i no participants
- B. Percepció de l'impacte econòmic per part dels informadors qualificats
- C. Percepció d'aspectes negatius o molestos per part dels participants i no participants

Principals conclusions i indicadors de síntesi

A. Percepció de l'impacte per part dels participants i no participants

Principals conclusions

- La valoració mitjana de la percepció de l'impacte econòmic per part de la població (participants i no participants) ha estat de **4,35 punts (sobre 5)**.
- La dimensió de l'impacte econòmic del Carnaval més **ben valorada** per la població és que el Carnaval (sobre 5):
 - atreu cada cop més turisme / gent de fora (4,66 punts).A l'altre extrem, la **menys valorada** és que:
 - crea ocupació, encara que sigui de forma temporal (4,01).

	Mitjana de la valoració de l'impacte percebut per dimensions o àmbits (1)
Total visitants i residents	4,34
Atreu cada cop més turisme/gent de fora	4,66
Es potencien altres activitats econòmiques locals	4,37
A nivell econòmic, tot el municipi en treu benefici	4,32
Es crea ocupació, encara que sigui de forma temporal	4,01

(1) Mitjana de la valoració de l'impacte social percebut (Valor 1= gens d'acord | Valor 5 = completament d'acord)

B. Percepció de l'impacte per part dels informadors qualificats

Principals conclusions

- **La valoració mitjana de la percepció de l'impacte econòmic per part dels informadors qualificats entrevistats ha estat de 3,46 punts** (sobre 5), xifra inferior a l'obtinguda a la consulta a la població.
 - Els casos en el que hi ha una **major discrepància de valoració entre la població i els informadors qualificats** són que el Carnaval crea ocupació, encara que sigui de forma temporal (-1,22), que es potencien altres activitats econòmiques (-1,02).
 - Hi ha **altres aspectes** d'interès que, segons la percepció dels informadors qualificats, tenen un feble impacte econòmic: es treu profit de la marca per a la creació/venda de productes locals (2,70) i es promou el producte de proximitat o de producció ecològica (2,24).

	Mitjana de la valoració de l'impacte percebut per dimensions o àmbits (1)	Diferència entre la valoració dels informadors qualificats i la dels visitants i residents
Dimensions o àmbits inclosos a les consultes fetes a informadors qualificats i a la població visitant i resident		
Valoració mitjana de la percepció de l'impacte	3,46	-0,88
Atreu cada cop més turisme/gent de fora	3,98	-0,69
Es potencien altres activitats econòmiques locals	3,35	-1,02
A nivell econòmic, tot el municipi en treu benefici	3,74	-0,58
Es crea ocupació, encara que sigui de forma temporal	2,78	-1,22

Dimensions o àmbits inclosos només a la consulta feta als informadors qualificats.	
Valoració mitjana de la percepció de l'impacte	3,17
Incrementa el coneixement del territori a la resta de Catalunya	4,26
Incrementa l'atractivitat del territori	4,16
Els guanys obtinguts són superiors als costos que comporta	3,07
Augmenta els serveis d'allotjament i restauració del territori	2,94
Els proveïdors de productes pertanyen a l'economia social	2,81
Es treu profit de la marca per a la creació/venda de productes locals	2,70
Es promou el producte de proximitat o de producció ecològica	2,24

(1) Mitjana de la valoració de l'impacte social percebut (Valor 1= gens d'acord | Valor 5 = completament d'acord)

C. Percepció d'aspectes negatius o molestos per part dels participants i no participants

Principals conclusions

- El Nivell preus (bar, restaurant,...) del Carnaval no es considera com un aspecte massa negatiu per part dels visitants i residents amb 1,74 punts (sobre un total de 3 = molt negatiu o molest).

Total visitants i residents	Mitjana de la valoració d'aspectes negatius o molestos percebuts
Nivell preus (bar, restaurant,...)	1,74

(1) Mitjana de la valoració d'aspectes negatius o molestos percebuts
(Valor 1= gens negatiu ni molest | Valor 3 = molt negatiu o molest)

5. IMPACTE EN LA GOVERNANÇA, L'ORGANITZACIÓ I LA COMUNICACIÓ

Aquest apartat es centra en l'estudi dels efectes que el Carnaval de Torelló té sobre la governança, l'organització i la comunicació al municipi de Torelló.

Per a fer-ho s'analitzen les següents qüestions:

1. **L'impacte sobre la governança, l'organització i la comunicació:** en aquest punt s'aborden certes qüestions d'interès relatives a les entitats organitzadores, a les accions de comunicació i difusió, i de l'ocupació de l'espai públic.
2. **La percepció de l'impacte sobre la governança, l'organització i la comunicació:** per part dels participants, dels no participants, i dels informadors qualificats consultats..

La diversitat de qüestions que fan referència la governança, l'organització i la comunicació d'un esdeveniment com el Carnaval de Torelló ha requerit determinar els temes d'interès preferent segons les dades i els recursos disponibles. Per tant, cal considerar el contingut d'aquest apartat com una aproximació a la qüestió.

5.1. Impacte en la Governança, organització i comunicació

Aquest primer apartat sobre l'impacte en la Governança, l'organització i la comunicació s'ha estructurat en els 3 blocs següents:

- A. Entitats organitzadores i desplegament d'efectius
- B. Accions de comunicació i difusió
- C. Ocupació de l'espai públic

Principals conclusions i indicadors de síntesi

A. Entitats organitzadores i desplegament d'efectius

Principals conclusions

- El Carnaval de Terra Endins és un esdeveniment impulsat i organitzat amb un fort protagonisme de les entitats i conjuntament amb l'ajuntament, que hi dona un suport determinant.
- El compromís del teixit associatiu de Torelló amb el Carnaval es manté viu: el 2017 s'ha produït un relleu en una de les entitats coordinadores de les activitats del Carnaval (de PIOC a ACTE).
- Els recursos que l'Ajuntament de Torelló empra en el Carnaval tenen per objectiu donar una cobertura cada cop millor a l'esdeveniment: el 2017 ha contractat per primer cop un tècnic coordinador del Carnaval, també s'incrementen els recursos tècnics i humans públics esmerçats al Carnaval.
- En l'àmbit organitzatiu hi ha més presència d'homes que de dones (caps de colla, responsables d'entitats...).

	Entitats de Torelló organitzadores dels actes centrals de l'esdeveniment	
	Nombre	%
Administracions públiques	2	12,5%
Entitats sense ànim de lucre	14	87,5%
Empreses amb ànim de lucre	0	0,0%
Total	16	100,0%

(1)

(1) Inclou les 2 entitats coordinadores i les 12 associacions de carrossaires

Personal de seguretat / participant x 1.000	10,4
---	------

	2016	2017
Controls de seguretat positius / control realitzats	6,7%	8,0%

B. Accions de comunicació i difusió

Principals conclusions

- **El Carnaval té una presència creixent en els mitjans de comunicació tradicionals, també en els de caràcter supralocal:** ha generat 88 articles o notes informatives en premsa escrita (dels que el 18,2% han estat en mitjans de caràcter supralocal), i 14 retransmissions de l'esdeveniment (per la XAL).
- **El Carnaval té un gran reconeixement per part de la població resident i dels visitants, però sembla que la campanya de comunicació de l'esdeveniment no és massa intensa:**
 - Les principals fonts d'informació a través de les quals els visitants han tingut notícia de l'esdeveniment han estat de caràcter social (d'amics o coneguts, xarxes socials, etc.).
 - S'ha observat una manca de senyalització, ambientació del municipi i mobilitat, especialment des del punt de vista dels visitants.

	Aparicions a mitjans	% d'aparicions a mitjans supralocals s/total
Articles i notes informatives en premsa escrita	88	18,2%
Retransmissions de l'esdeveniment per TV (en viu o diferit)	14	0,0%

Fonts d'informació a través de les quals un major percentatge de visitants es van assabentar de l'existència del Carnaval

	Visitants
	%
El coneix de sempre	72,6%
Família, amics	31,8%
Xarxes socials	6,5%

Observacions:

- La imatge de marca del Carnaval de Terra Endins no està consolidada, en part perquè s'opera amb dues imatges gràfiques diferents: una pel Carnaval i l'altra per al Pullassu.
- La marca cultural Pullassu té molta potència comunicativa i és la que atreu més atenció per part dels mitjans de comunicació, però no s'ha activat a nivell comercial.

C. Ocupació de l'espai públic

Principals conclusions

- **Hi ha potencial de creixement del Carnaval en termes de públic**, ja que a nivell d'ocupació de l'espai públic, el Carnaval no ha assolit l'ocupació màxima teòrica dels diferents espais on s'hi fan els actes festius: 16,6% en el Pullassu, 56,2% en les Senyoretetes i Homenots, i 46,1% en la Rua de Carnaval.

	Ocupació estimada de l'espai públic sobre màxima teòrica
	%
Pullassu	16,6%
Senyoretetes i Homenots	56,2%
Rua de Carnaval	46,1%

5.2. Percepció de l'impacte sobre la governança, l'organització i la comunicació

Aquest apartat s'ha estructurat en un únic bloc:

A. Percepció de l'impacte per part dels informadors

Principals conclusions i indicadors de síntesi

Principals conclusions

- La valoració mitjana de la percepció de l'impacte sobre la governança, l'organització i la comunicació per part dels informadors qualificats entrevistats ha estat de 3,67 punts (sobre 5), corresponents a l'impacte en l'espai públic, infraestructures i serveis. Les dimensions del Carnaval més ben valorades per aquests són que (sobre 5):
 - es disposa de pla d'emergències, seguretat (4,67 punts)
 - s'incrementa la dotació de serveis municipals (seguretat, neteja...) (4,55).
 Les dues menys valorades, essent de les menys valorades del conjunt del Carnaval, són que:
 - disposa d'una bona dotació de serveis públics (WCs, primers auxilis...) (2,80)
 - s'afavoreix la millora dels espais i el mobiliari públics (2,37).
- En aquest apartat, els informadors qualificats també han estat preguntats sobre l'impacte en termes d'innovació i comunicació, en el que s'obté una valoració de 3,70 punts (sobre 5). La dimensió més ben valorada és que es fa un ús intensiu de les xarxes socials i els canals digitals (4,20) i la menys valorada que l'esdeveniment és innovador en termes de comunicació i difusió (amb 3,41 punts).

Mitjana de la valoració de l'impacte percebut per dimensions o àmbits (1)

PERCEPCIÓ DE L'IMPACTE EN L'ESPAI PÚBLIC, INFRAESTRUCTURES I SERVEIS	
Valoració mitjana de la percepció de l'impacte	3,63
Disposa de pla d'emergències, seguretat...	4,67
S'incrementa la dotació de serveis municipals (seguretat, neteja...)	4,55
Disposa de dotació d'aparcament per al transport privat	3,92
Disposa d'una bona xarxa de transport públic	3,50
Disposa d'una bona dotació de serveis públics (WCs, primers auxilis...)	2,80
S'afavoreix la millora dels espais i el mobiliari públics	2,37

PERCEPCIÓ DE L'IMPACTE EN TERMES D'INNOVACIÓ I COMUNICACIÓ	
Valoració mitjana de la percepció de l'impacte	3,70
Es fa un ús intensiu de les xarxes socials i els canals digitals	4,20
Es difonen bé les recomanacions de comportament als participants	3,96
Es fa un ús intensiu de tecnologies audiovisuals	3,60
Hi ha bona senyalització sobre aparcaments, emergències, etc.	3,60
Es fa una bona difusió cultural i turística de l'esdeveniment	3,43
L'esdeveniment és innovador en termes de comunicació i difusió	3,41

(1) Mitjana de la valoració de l'impacte social percebut (Valor 1= gens d'acord | Valor 5 = completament d'acord)

CONCLUSIONS FINALS

1. CONSIDERACIONS FINALS SOBRE L'ESTUDI DELS IMPACTES DEL CARNAVAL DE TERRA ENDINS DE TORELLÓ

L'anàlisi realitzada ha posat de manifest que el Carnaval de Terra Endins de Torelló es caracteritza per:

- A. Ser un esdeveniment que es produeix mitjançant una intensa participació ciutadana, tant de visitants com de residents.
- B. Haver desenvolupat un model governança que permet una eficaç coordinació entre múltiples entitats culturals i el l'Ajuntament.
- C. Generar valor cultural a partir de la festa, en termes de creativitat, d'identitat i de cohesió social.
- D. Canalitzar una àmplia participació de persones de perfils socials, econòmics i culturals molt diversos.
- E. Tenir certs efectes negatius sobre el medi ambient i la salut de les persones.
- F. Crear riquesa i ocupació al municipi.
- G. Ser percebut de manera molt positiva en el seu conjunt, tant pels participants (visitants i residents) com pels no participants.
- H. Plantejar oportunitats de millora de cara a futures edicions.

A. Ser un esdeveniment que es produeix mitjançant una intensa participació ciutadana, tant de visitants com de residents.

El Carnaval de Torelló existeix gràcies a una **molt activa participació de la ciutadania (tant de visitants com residents)**, fet que constitueix una de les seves característiques distintives més rellevants. Aquesta participació s'evidencia clarament en la quantitat de persones que hi participen i en la seva procedència:

- La participació al Carnaval de Torelló s'estima en un total de 22.000 persones, que representen 1,59 vegades la població resident del municipi.
- Hi ha una elevada quota de participació de la població resident (65,6% del total), i s'assoleix una molt forta projecció comarcal de l'esdeveniment (al voltant del 80% dels participants són d'Osona, inclosos els residents de Torelló).

D'entre el total dels participants, el 47,9% declaren **intervenir de manera "activa" i directa** en la celebració de l'esdeveniment (com a membre d'una colla, etc.), i el 52,1% **assistir-hi com a públic espectador** (essent la ràtio entre ambdues magnituds de 0,92).

Aquesta participació activa es dona en una part molt important pels 2.022 carrossaires de Torelló (el 22,2% dels participants residents al municipi), que realitzen activitats de preparació de la festa durant 6 mesos abans de l'esdeveniment.

Una altra esfera que reflecteix aquesta activa participació al Carnaval fa referència a les persones que es disfressen: el 43,8% dels participants ho fan completament, i el 15,8% només amb complements. Ho fan totalment el 51% dels visitants, i el 69,3% de les persones de 16 a 34 anys.

També s'ha observat que hi ha una **elevada fidelitat** dels participants amb el Carnaval, ja que aquests hi han assistit una mitjana de 4,26 vegades els darrers 5 anys.

En aquest cas, la importància de la participació en el Carnaval s'evidencia igualment en l'**elevada contribució de la despesa privada (d'entitats i particulars) sobre la despesa total d'organització** de l'esdeveniment. En concret, d'una despesa total de 370.257,69 €, el 75% es finança amb recursos privats d'entitats (ACTE; Deixebles i carrossaires) i dels residents (en disfresses), i el 25% amb recursos públics municipals (incloent la transferència a les entitats organitzadores).

Com a conseqüència d'això, s'obté un el **factor multiplicador molt elevat de la despesa pública d'organització** del Carnaval de Torelló, que se situa en 8,5. És a dir, amb 1€ de despesa pública en l'organització es genera un impacte sobre la producció de 8,5 €.

B. Haver desenvolupat un model governança i organització que permet una eficaç coordinació entre múltiples entitats culturals i l'Ajuntament.

Com s'acaba de dir, el Carnaval de Terra Endins és un esdeveniment impulsat i organitzat amb un fort protagonisme de les entitats, conjuntament amb l'ajuntament que hi dóna un suport determinant.

Aquest model de governança i d'organització es canalitza a través dels següents agents:

- Les entitats de referència en l'organització del Carnaval: Associació Carnaval Terra Endins - ACTE, Deixebles de Sant Feliu (Pullassu i Senyoretas), Carrossaries (tant els allotjats a la nau de Can Cata, com en altres espais).
- L'Ajuntament de Torelló, del que intervenen coordinadament els següents serveis: Cultura, Seguretat Ciutadana, Policia local, Obres i serveis, Pla de Barris i Joventut, Esports i Alcaldia.

El 2017, aquest model ha fet un pas endavant, amb l'objectiu d'enfortir els vincles i la coordinació entre els diferents organitzadors de l'esdeveniment:

- Per un costat, amb la Taula del Carnaval a la que hi participen les entitats esmentades i l'Ajuntament de Torelló.
- Per un altre costat, amb la contractació d'un Tècnic Coordinador del Carnaval per part de l'Ajuntament de Torelló.

C. Generar valor cultural a partir de la festa, en termes de creativitat, d'identitat i de cohesió social.

El Carnaval de Torelló és un **esdeveniment participatiu de caràcter eminentment festiu**, com s'evidencia clarament en el contingut dels actes programats i, també, en les motivacions declarades pels participants (residents i visitants):

- L'existència d'un ambient nocturn/festiu és la motivació que comparteixen una major part dels residents participants (70,3% del total).
- En el cas dels visitants, la motivació més àmpliament declarada és participar/Assistir a la Rua de Carnaval (68,2% del total).

Al llarg dels prop de 30 anys d'existència del Carnaval, l'esdeveniment **ha generat valor cultural en termes de creativitat, d'identitat, i de cohesió social**. En aquest sentit, es poden destacar aspectes com els següents:

- La creació i el relat del Pullassu mostren la importància de la creativitat i la innovació en la generació de continguts culturals per a la festa. És a dir, en la producció contemporània del que ha esdevingut patrimoni cultural festiu.
- El Carnaval de Torelló s'ha convertit en un símbol dins el territori i té un alt impacte en el sentiment de pertinença i l'esperit comunitari.
- El Carnaval té una presència creixent en els mitjans de comunicació tradicionals, també en els de caràcter supralocal.
- El Carnaval de Terra Endins ha generat un variat i ric conjunt d'elements de patrimoni cultural etnològic o imatgeria festiva (bestiari, vestuari, creacions artístiques...).
- S'ha desencadenat un procés viu de transmissió cultural de la festa de cara al futur, sobretot a través de les entitats promotores i, d'uns anys ençà, també els centres educatius de la Vall del Ges.
- Hi ha una elevada participació en grup o en família al Carnaval. Per exemple els visitants hi assisteixen amb 7 persones acompanyants de mitjana.

D. Canalitzar una àmplia participació de persones de perfils socials, econòmics i culturals molt diversos.

Les **persones que participen** al Carnaval tenen un perfil sociològic molt divers:

- Hi ha una participació al Carnaval de persones de totes les edats i amb l'organització i celebració de l'esdeveniment es potencien les relacions intergeneracionals.
- Les dades disponibles no mostren diferències d'interès segons el gènere de les persones participants (tot i que, com s'indica més endavant, hi ha observacions a tenir en compte sobre aquesta qüestió en certes esferes de l'esdeveniment).
- El perfil majoritari de participants al Carnaval es caracteritza per tenir estudis de secundària o més, per estar en situació de treball o estudiant, i per haver nascut a Catalunya.
- Els hàbits culturals dels participants al Carnaval són, en general, força similars als del conjunt dels ciutadans de Catalunya de més de 14 anys.

Respecte el col·lectiu de **residents de Torelló no participants** a l'esdeveniment:

- Sembla que hi ha una elevada proporció de persones no participants al Carnaval entre les persones de més edat, amb pocs estudis i els nou-vinguts de fora d'Espanya.
- Els principals motius de no participar al Carnaval declarats per una major part de residents no participants han estat l'existència de problemes de salut/mobilitat (46,8%) o bé per estar absent del municipi o de viatge (17,7%).

E. Tenir certs efectes negatius sobre el medi ambient i la salut de les persones.

L'elevat grau de participació del Carnaval de Torelló, així com el seu caràcter eminentment festiu també comporta, no obstant, que l'esdeveniment tingui certs **efectes negatius sobre el medi ambient i la salut** de les persones.

La percepció dels residents (participants o no) i dels visitants sobre aquests i altres efectes negatius del Carnaval s'ha valorat de la següent manera (sobre un total de 3 = molt negatiu o molest):

- Aspectes que SI es consideren massa negatius o molestos:
 - **l'abús d'alcohol** (2,58)
 - **l'excés de brutícia /deixalles / residus** (2,54)
 - l'intent d'agressió o robatori o assetjament (2,33).
- Aspectes que NO es consideren massa negatius o molestos:
 - L'assistència d'un excés de gent de fora del poble / la comarca (1,30)
 - El nivell preus (bar, restaurant,...) (1,74)
 - La pèrdua d'esperit /identitat original del Carnaval (1,81)
 - l'excés de soroll (1,93)

S'observa un ampli consens en la valoració d'aquestes qüestions per part dels diferents segments socials considerats. Aquest ampli "acord social" sembla justificar la bona acollida d'iniciatives encaminades a reduir aquests efectes negatius, com la campanya de prevenció "Per Carnaval tot s'hi val?".

En aquest sentit, també es pot plantejar la necessitat de promoure estratègies de gestió dels residus del Carnaval d'acord amb les 4R: reduir, reutilitzar, reciclar i recuperar (sobretot, en la fabricació de les carrosses).

F. Crear riquesa i ocupació al municipi.

El Carnaval té un impacte sobre l'economia local de Torelló, qüestió que s'ha analitzat segons el Protocol d'avaluació de l'impacte econòmic d'esdeveniments i institucions culturals promogut pel Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

L'**efecte econòmic directe** del Carnaval, que es determina segona la despesa realitzada pels organitzadors de l'esdeveniment i localitzada a Torelló, s'ha estimat en 221.093,01 €. La despesa localitzada al municipi s'ha estimat com un 60% de les despeses totals d'organització realitzades, que l'any 2017 han estat de 370.257,69 € (quantitat que inclou els pressupostos gestionats per l'Ajuntament de Torelló, la despesa realitzada a través d'entitats i la despesa estimada en disfresses dels residents).

L'**efecte econòmic vinculat**, que es correspon amb la despesa realitzada pels visitants (no residents) del Carnaval de Torelló al municipi, s'ha estimat en 331.812,31 €. La despesa dels visitants del Carnaval de Torelló s'ha distribuït principalment en begudes i menjar (35,1%), disfresses i vestimenta (24,1%), quotes de comparsa (21,3%), transport/desplaçament (11,0%), i entrades a espectacles (5,7%). Destaca, en el cas d'aquest esdeveniment, que els visitants no realitzin despesa en allotjament (fet que pot explicar-se per la naturalesa de l'esdeveniment, i també pel fet que la Vall del Ges presenta una infraestructura turística molt poc desenvolupada).

Els **efectes econòmics induïts**, és a dir, els increments de la producció i la renda en l'economia de Torelló derivats de la despesa directa i vinculada, s'han estimat en els termes següents:

- L'impacte econòmic total sobre la producció s'ha estimat en 790.654,61 €, corresponent a l'increment de l'activitat de producció en l'economia de Torelló com a conseqüència del Carnaval.
- L'impacte econòmic total sobre el valor afegit brut (VAB) o la renda s'ha estimat en 374.316,90 €, amb el que contribueix en un 0,158% del VAB total del municipi.
- Hi ha 9,7 llocs de treball generats a causa del Carnaval (que no són llocs de treball directes creats per l'organització).

Per últim, el **factor multiplicador** de la despesa total d'organització s'ha estimat en 2,1 (és a dir, que amb 1€ de despesa en organització es genera un impacte econòmic total sobre la producció de 2,1 €). D'altra banda, com ja s'ha assenyalat anteriorment, el factor multiplicador de la despesa pública d'organització s'ha estimat en 8,5.

G. Ser percebut de manera molt positiva en el seu conjunt, tant pels participants (visitants i residents) com pels no participants.

La percepció de l'esdeveniment és valorada de manera molt positiva per part dels participants i no participants. A més, en termes general s'observa que hi ha un **ampli consens en aquestes valoracions**, ja que no s'han observat diferències rellevants en les mitjanes obtingudes respecte dels participants (residents i visitants) com dels no participant.

En la **valoració global** del Carnaval s'han obtingut els resultats següents pel total de residents i visitants (essent Valor 0 = gens i Valor 10 = molt):

- L'esdeveniment agrada amb una puntuació mitjana de 8,43 punts,
- l'esdeveniment és recomanable amb una mitjana de 8,73 punts.

Les mitjanes obtingudes de la **valoració de l'impacte** del Carnaval per les diferents dimensions considerades han estat (essent Valor 1= gens d'acord i Valor 5 = completament d'acord):

- Impacte social: 4,28
- Impacte cultural: 4,36
- Impacte sobre el medi ambient i la salut: 2,97
- Impacte econòmic: 4,34

Més concretament, les dimensions de l'impacte del Carnaval **més ben valorades** per part de residents i visitants han estat (també sobre un total de 5 punts):

- És important que aquest Carnaval se celebri a Torelló (4,83).
- Aquest esdeveniment promou la participació del públic (4,73).
- Aporta dinamisme i vitalitat a Torelló (4,72 punts).
- Atreu cada cop més turisme / gent de fora (4,66 punts).

Per contra, les dimensions de l'impacte del Carnaval **menys valorades** han estat (sobre 5):

- Afavoreix la participació de grups en risc d'exclusió social (3,67).
- Permet comprendre les particularitats de la història i la cultura local (3,63).
- Augmenta l'interès per altres activitats i recursos culturals (3,58).
- Afavoreix gaire a la sensibilització en favor del medi ambient/patrimoni natural (2,97).

En general, la percepció dels experts o informadors qualificats consultats sobre l'impacte d'aquestes qüestions ha estat objecte d'una valoració lleugerament menys positiva que l'obtinguda a la consulta a residents i visitants.

H. Plantejar oportunitats de millora de cara a les futures edicions

- **Hi ha potencial de creixement del Carnaval en termes de públic:** a nivell d'ocupació de l'espai públic, el Carnaval encara no ha assolit l'ocupació màxima teòrica dels diferents espais on s'hi fan els actes festius: el 56,2% en les Senyorettes i Homenots, o bé el 46,1% en la Rua de Carnaval.

Entres les actuacions a realitzar per assolir-ho es podria:

- Reforçar la campanya de comunicació de l'esdeveniment per atreure més visitants a través de mitjans de comunicació tradicionals supralocals, com ha començat a fer aquests darrers anys. Cal tenir en compte que aquest 2017, les principals fonts d'informació a través de les quals els visitants han tingut notícia de l'esdeveniment encara han estat de caràcter social (d'amics o coneguts, xarxes socials, etc.).
 - Potenciar una oferta encara més diversificada d'activitats adreçada específicament als col·lectius que tendeixen a participar menys al Carnaval: persones de més edat, amb pocs estudis, i els nou-vinguts de fora d'Espanya (sobretot de països on el Carnaval no forma part de les seves tradicions, com ho són els d'Àfrica o Àsia).
-
- **Hi ha reptes a treballar per avançar vers una major igualtat de gènere en certes activitats relacionades amb el Carnaval:**
 - Es manté una certa distribució dels rols assignats tradicionalment en les tasques de preparació de les carrosses segons el gènere. A les sessions de treball s'ha assenyalat que aquesta qüestió podria ser objecte de treball als centres educatius i per part de les colles carrossaires.
 - S'observa com una gran part dels participants (sobretot homes) tendeixen a disfressar-se segons estereotips de gènere i de manera força "sexualitzada". En el cas que es consideri oportú, aquesta qüestió podria ser tractada als centres d'ensenyament secundari i en debats públics.
 - En l'àmbit organitzatiu hi ha més presència d'homes que de dones (caps de colla, responsables d'entitats, participants als actes escènics/rituals ...).

- **Així mateix, es podria incrementar l'impacte cultural del Carnaval en la mesura que:**
 - S'avancés vers una major presència i notorietat de les activitats de música en viu. Com s'ha fet el 2017 amb la conversió del ball de Carnaval en el Terra Endins Festival, o amb la incorporació de música en directe a la rua de les Senyorettes i els Homenots.
 - S'estimulés la participació d'artistes i creatius de la comarca en els treballs de conceptualització i disseny de carrosses i altres elements del Carnaval com podria ser l'espai públic (a més del Cartell i altres qüestions, com es fa actualment).
 - S'afavorís un major coneixement i assistència dels visitants (i residents) a altres recursos culturals i turístics locals.
 - S'inventariés com a patrimoni local el variat i ric conjunt d'elements de patrimoni cultural etnològic o imatgeria festiva (bestiari, vestuari, creacions artístiques...) generat pel Carnaval de Terra Endins

- **Per últim, cal seguir treballant en la reducció dels efectes negatius del carnaval sobre el medi ambient i sobre la salut de les persones:**
 - Mantenint i/o incrementant la despesa de l'ajuntament en qüestions com la gestió dels residus dels serveis sanitaris a al via pública, que semblen ser insuficients per la quantitat de persones participants.
 - Mantenint i/o incrementant les accions de sensibilització dels participants (joves, comerciants, carrossaires, etc.) a favor del civisme en les relacions entre les persones i en l'ús de l'espai públic, per un consum adequat d'alcohol, etc.
 - Millorant la senyalització i els aparcaments per als visitants (un 83,6% d'aquests ho fan en cotxe) i incentivant encara més l'ús del transport públic (només el 7,% ho fan en tren i el 2,0% en autobús).

Respecte la necessitat d'un major esforç pressupostari de l'Ajuntament de cara a reduir aquests efectes negatius del Carnaval, cal tenir present que la despesa pública d'organització de l'esdeveniment té un factor multiplicador de molt elevat.

2. CONSIDERACIONS FINALS SOBRE LA METODOLOGIA D'ANÀLISI DELS IMPACTES DELS ESDEVENIMENTS CULTURALS

La realització d'aquest estudi sobre l'Impacte del Carnaval de Terra Endins de Torelló, com a prova pilot del projecte "Metodologies per a l'estudi de l'impacte social d'esdeveniments culturals locals" promogut pel Centre d'Estudis i Recursos Culturals (CERC) de la Diputació de Barcelona, ha evidenciat clarament que l'estudi de l'impacte de les activitats culturals es pot enriquir notablement si aquest es fa des d'una perspectiva pluridisciplinar (sociològica, econòmica, etc.) i mitjançant la integració de diferents metodologies (quantitatives o qualitatives).

No obstant això, la complexitat i la diversitat de qüestions que suposa abordar un esdeveniment des d'aquesta mirada més àmplia, requereix determinar els temes d'interès preferent segons les dades i els recursos disponibles. Aquest fet justifica, en una bona part, l'abast i les limitacions del treball realitzat. En aquest sentit, i prenent com a referència el treball fet sobre el Carnaval de Torelló, es poden assenyalar certes qüestions d'interès que es podrien analitzar de manera més específica en futurs estudis d'impacte d'esdeveniments culturals: la quantificació dels participants, l'anàlisi de les interaccions entre participants (sobretot a través de les xarxes socials), i la quantificació de la petjada ecològica.

BIBLIOGRAFIA I CRÈDITS

1. BIBLIOGRAFIA I FONTS

ACTE (2017) *Carnaval de Terra Endins, Torelló 2017*. Llibret amb programació.

Ajuntament de Sant Pere de Torelló - <http://www.stpere.cat/>

Ajuntament de Sant Vicenç de Torelló – <http://www.santvicencdetorello.cat/>

Ajuntament de Torelló - <http://www.aitorello.cat>

Ajuntament de Torelló (2017) Documentació diversa (actes, pressupostos, memòria d'activitats, materials de difusió, materials de la campanya de prevenció, plans d'autoprotecció, etc.).

Ara.cat: 15/02/2017; 26/02/2017.

Carnaval de Terra Endins de Torelló - <http://www.carnavaltorello.cat/>

Consell Comarcal d'Osona – <https://www.ccosona.cat/>

Consorci de la Vall del Ges, Orís i Bisaura - <http://www.gesbisaura.cat/>

DDAA (2010) *Biblia del Carnaval de Torelló*. Inèdit.

Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya (2008): *Protocol d'avaluació de l'impacte econòmic d'esdeveniments i institucions culturals*. Estudi realitzat per la Universitat de Girona - -

http://dadesculturals.gencat.cat/web/.content/sscc/gt/arxius_gt/estudis_protocol_avaluacio_impacte_econ_complet.pdf

Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya (2015): *Enquesta de Participació cultural. Catalunya 2015*.

Diputació de Barcelona, Informació Estadística Local, Programa HERMES - <http://www.diba.cat/hg2/default.asp>

Diputació de Barcelona, Servei d'Informació Econòmica Municipal (SIEM).

Diputació de Barcelona, Centre d'Estudis i Recursos Culturals (CERC) (2016). *Metodologies per a l'estudi de l'impacte social d'esdeveniments culturals locals*. Estudi realitzat per la Fundació Eurecat.

El 9 Nou: 30/01/2017; 24/02/2017; 3/03/2017.

El Punt Avui: 16/02/2017; 24/02/2017.

Facebook – <https://es-es.facebook.com/CarnavalDeTerraEndins/>

Flickr – <https://www.flickr.com/photos/148612264@N07/>

Instagram – <https://www.instagram.com/carnavaltorello/>

Institut d'Estadística de Catalunya (Idescat) - <https://www.idescat.cat/>

La Vanguardia: 15/02/2017.

La Xarxa de Comunicació Local – <http://www.laxarxa.com/>

Magro Arxer, Montserrat (2014) *Festa Major de Torelló i Carnaval de Terra Endins. Festa popular d'interès cultural*. Borsa d'estudi i treball de recerca 2013.

Osona.com – NacióDigital: 1/02/2017; 2/02/2017; 6/02/2017; 9/02/2017; 15/02/2017; 20/02/2017; 22/02/2017; 3/03/2017.

PIOC (2016) *Carnaval de Torelló i de terra endins, Dossier de premsa*.

Setmanari de Torelló: núm. 2113 (2016); núms. 2118, 2120, 2121, 2122, 2124, 2154 i 2158 (2016); i núms. 2164, 2165, 2166, 2167, 2168 i 2169 (2017).

Twitter – <https://twitter.com/carnavaltorello?lang=es>

Twitter – <https://twitter.com/pullassu?lang=es>

You Tube – <https://www.youtube.com/channel/UCnolSFs4Oi5MBok7mrLnvXg>

2. Crèdits

Aquest projecte ha estat promogut per l'Ajuntament de Torelló i el Centre d'Estudis i Recursos Culturals de la Diputació de Barcelona (CERC), i s'ha realitzat entre el febrer i juliol de 2017.

En la seva elaboració hi han participat:

Diputació de Barcelona – Centre d'Estudis i Recursos Culturals (CERC)

- Laia Gargallo (Directora)

Coordinació metodològica, gestió i suport tècnic del CERC

- Aina Roig
- Marga Julià

Ajuntament de Torelló

- Núria Güell (Regidora de Cultura)
- Pep Tines (Tècnic de Cultura)
- Blai Marginedas (Tècnic del Carnaval)

Coordinació metodològica i redacció del document (Eurecat)

- Xavier Cubeles
- Mireia Mascarell
- Treball de camp: Mar Saurina i Jaume Garau (Regio Plus Consulting)

Volem agrair la col·laboració de totes les persones que han contribuït i han fet possible l'elaboració d'aquest document.